IES FERNANDO ESQUÍO

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

SEMINARIO DE LINGUA E LITERATURA GALEGAS

CURSO 2021 /2022

2021

INDICE

1.INTRODUCIÓN

1.2.CONTEXTUALIZACIÓN

2.COMPETENCIAS CLAVE

3.OBXECTIVOS

4.1TEMPORALIZACIÓN CONTIDOS

4.2GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA RECUPERAR A MATERIA

5.CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

6.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

7-CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

8.INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE.

9.MATERIAS PENDENTES.

10.DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE SE PODEN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

11.MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

12.CONCRECIÓN DE ELEMENTOS TRANSVERSAIS.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

14.MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

15.INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS.

16.CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAX CURRICULARES.TEMPORALIZACIÓN.GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

1/INTRODUCIÓN

Integrantes do seminario.

Carme Blanco Gómez /xefa de departamento/

María del Mar Mosquera Barbeito /xefa departamento de Dinamización/

María Sande Vidal /departamento de Economía cos reforzos de lingua galega/

1.1/CONTEXTO

Neste curso 2021/2022 temos que ter moi presente que seguimos cos protocolos COVID que van condicionar o noso traballo: inicio de clases, mantemento de distancias, entrada gradual , saídas graduais, hixiene de mans, uso de máscaras…en definitiva todas as medidas que se explicitan nos protocolos.

Porén estas medidas aínda que necesarias tamén van condicionar a nosa forma de traballar como xa experimentamos no curso pasado. As interaccións entre alumnado e entre profesorado e alumnado vanse ver mermadas .No ensino presencial os xestos, o xogo coas distancias , a entoación axudan á comunicación e ao mantemento da atención. Neste curso , unha vez máis, este recurso vai estar moi limitado e mesmo dificultado polo mantemento das distancias e o uso das máscaras.

O ritmo de traballo vaise ver afectado en tanto que hai que aplicar as medidas protocolarias : tanto que o tempo de clase se vai ver reducido polas medidas hixiénicas , pola esixida ventilación e condicionada pola temperatura da aula e a situación emocional do alumnado.

ENSINO PRESENCIAL/ENSINO SEMIPRESENCIAL

Entendemos que as dúas modalidades van ir da man. O que se faga na aula presencial vai ser subido á aula virtual.

Valoraremos a posibilidade de gravar as aulas presenciais para que o alumnado que non poida asistir as poida seguir na clase ou a posibilidade de traballar en modo vídeoconferencia dende a clase.

En todo caso a aula virtual estará actualizada en canto a contidos e será unha ferramenta de traballo tamén para o alumnado presencial en tanto que algúns traballos terán que entregalos a través desta canle e arquivos de audio , vídeo que sirvan de apoio ás explicacións terán que procuralos nela.

ENSINO TELEMÁTICO

Para este tipo de ensino remitímonos ás instrucións que o IES Fernando Esquío recolleu no plan de continxencia e que están subidas na páxina web do centro.

ACTUACIÓNS PARA O PERIODO DE ACTIVIDADE LECTIVA NON PRESENCIAL

1. O ensino non presencial será impartido polo profesorado ordinario do alumnado preferentemente a través da aula virtual de cada grupo. O profesorado realizará o seguimento do alumnado impartindo os coñecementos da materia de xeito virtual a través dos contidos dispoñibles ben achegados polo profesorado ou ben os que poña a disposición a Consellería. Igualmente o/a profesor/a poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen o contido da materia ou a avaliación continua da mesma.

2. O equipo COVID do centro identificará ao alumnado que teña dificultades de conexión ou falta de equipamento para que a consellería adopte as medidas oportunas que minimicen as eventuais dificultades da educación realizada por medios telemáticos.

3. Para cada caso concreto de suspensión da actividade lectiva presencial a Consellería poderá adoptar as medidas oportunas en relación cos períodos ordinarios de avaliación do alumnado cando coincidan co tempo de suspensión.

4. Durante o período de suspensión da actividade presencial o centro educativo ten previstas as seguintes medidas: a) A actividade lectiva continuará conforme ao horario habitual de clase de cada grupo. b) A atención ao alumnado realizarase a través da aula virtual do centro. En cada materia o alumnado empregará a mensaxería da aula virtual para pórse en contacto co profesorado e solucionar calquera dúbida que se lle presente. c) A atención que se preste a través da aula virtual poderá, cando o profesorado o considere necesario; ser complementada con videoconferencias a través da aplicación cisco webex. d) A atención ás familias será a través do correo electrónico. O correo do profesorado estará a disposición das familias na páxina web do centro educativo. e) A notificación de calquera incidencia, nova,.. do alumno/a ou do grupo será a través de abalar móbil. En casos moi concretos será notificada na aula virtual ou na páxina web do centro educativo.

2/ CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA DA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

As competencias clave e a materia de Lingua Galega e Literatura

A materia de Lingua Galega e Literatura favorece a posta en práctica das competencias básicas e, por tanto, contribúe poderosamente ao seu desenvolvemento no alumnado non só no que á competencia en comunicación lingüística se refire senón tamén canto ás seis restantes. A seguir, presentamos unha breve xustificación de como pode a nosa materia contribuír ao proceso de desenvolvemento competencial .

▪ **Comunicación lingüística**

Como xa sinalamos, resulta evidente que esta é a competencia á que máis e mellor pode contribuír a nosa materia. Por tanto, non cómpre incidirmos nos aspectos que poden ser postos en práctica a través de Lingua Galega e Literatura, mais si debemos sinalar que a plena competencia en comunicación lingüística precisa tamén de destrezas que permitan que certos saberes das áreas de lingua actúen como vasos comunicantes que faciliten o proceso de aprendizaxe do alumnado e que proporcionen, á fin, un mellor aproveitamento de determinados conceptos e estruturas.

Alén disto, hai que recalcar a relevancia do desenvolvemento **da comprensión lectora**. A lectura aparece integrada como habilidade básica desta competencia, mais tamén se lle recoñece o valor instrumental imprescindíbel para a consecución das restantes competencias e, en xeral, de calquera das actividades que garden relación non só coa educación, senón co desenvolvemento vital persoal.

- Coñecementos sobre o compoñente lingüístico (léxico, gramática, semántica, fonoloxía, ortografía e ortoépica), sobre o compoñente pragmático-discursivo e sobre o compoñente sociocultural.
- Desenvolvemento das estratexias de mellora da lectura e de comprensión lectura.
- Promoción de elementos que faciliten a alfabetización múltiple.
- Adquisición de valores como o respecto á normas de convivencia, o exercicio activo da cidadanía, o desenvolvemento dun espírito crítico, o respecto aos dereitos humanos e ao pluralismo e a concepción do diálogo como ferramenta primordial para a convivencia, a resolución de conflitos e o desenvolvemento das capacidades afectivas en todos os ámbitos.
- Curiosidade, interese e creatividade cara á aprendizaxe e o recoñecemento das destrezas inherentes como a lectura, a conversa, a escritura etc. como fontes de pracer relacionadas co desfrute persoal.

▪ **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía**

Tradicionalmente esta foi unha das competencias cuxo desenvolvemento resultou desbotado desde as materias da área lingüística dado que se lles presupuña a estas unha menor capacidade de actuación; porén, o desenvolvemento do razoamento e do pensamento lóxico e a súa aplicación a tarefas claramente integradas nos nosos plans curriculares –como, por exemplo, a análise sintáctica– requiren claramente do desenvolvemento destas destrezas.

- Coñecementos sobre os números, a mellora das comprensión dos termos nos conceptos matemáticos, as representacións matemáticas como as gráficas
- Habilidades como a emisión de xuízos fundados, o seguimento de cadeas argumentais, a análise de gráficos e doutras representacións matemáticas, o uso de datos e de procedementos científicos para a consecución dun obxectivo que inclúa a chegada a conclusións e a toma de decisións seguindo un razoamento dedutivo
- O rigor, o respecto aos datos, a veracidade, a valoración do coñecemento científico etc.

▪ **Competencia dixital**

A competencia dixital é un dos eixos do desenvolvemento competencial necesario para desenvolverse como cidadán e cidadá activo e integrado na sociedade actual. Desde a materia de Lingua Galega e Literatura, da mesma maneira que desde as outras áreas lingüísticas, un dos puntos fortes do desenvolvemento desta competencia pasa por ofrecer ao alumnado destrezas de busca, de síntese e de análise de información, para alén do manexo competente de diferentes ferramentas e recursos informáticos.

- Adquisición de coñecementos sobre linguaxes e códigos específicos así como seus procesos de decodificación e de transferencia; acceso a fontes de información e estabelecemento de parámetros adecuados de busca, selección e procesamento da información.
- Interese por participar en traballos colaborativos, motivación e curiosidade pola aprendizaxe e tamén mellora do uso das tecnoloxías.

▪ **Aprender a aprender**

Aprender a aprender é unha das competencias con máis alto grao de transversalidade cuxa progresión nas destrezas que require garante a consecución dun obxectivo de alto nivel: o recoñecemento do alumno ou da alumna como aprendiz e a análise dos seus puntos fortes e das fraquezas que presenta no seu modo de abordar a nosa materia e as materias restantes.

A adquisición de destrezas suficientes nesta competencia asegura a consecución duns mecanismos de aprendizaxe eficaces e aplicábeis a todos os ámbitos vitais.

- Coñecementos sobre estratexias de resumo, análise e síntese que permiten o deseño de estratexias de aprendizaxe que permiten unha abordaxe eficaz de diferentes campos e saberes.
- Desenvolvemento de estratexias de planificación, supervisión e avaliación das tarefas levadas a cabo.
- Potenciación da motivación e da confianza.

▪ **Competencias sociais e cívicas**

Trátase dunha das competencias máis intrinsecamente relacionadas co currículum de Lingua Galega e Literatura, xa que a integración neste dos bloques de Lingua e sociedade e de Coñecemento literario fan que a explicación dun e doutro ámbito beban directamente das fontes da interpretación e de análise da sociedade en que se insiren.

Alén dos coñecementos directamente vinculados coa historia de Galiza, o tratamento desta competencia desde a nosa materia tamén debe ter con conta o desenvolvemento de actitudes cívicas claramente apreciábeis no decorrer diario das aulas e no desenvolvemento de actividades como, por exemplo, os debates.

- Adquisición de coñecementos relativos á vida segundo os parámetros dunha determinada sociedade; percepción das identidades culturais e nacionais como un proceso sociocultural dinámico e cambiante; coñecemento dos acontecementos contemporáneos e dos principais acontecementos históricos a nivel tanto local como mundial; comprensión dos fenómenos migratorios.
- Desenvolvemento das destrezas necesarias para comunicarse de forma eficaz en calquera ámbito social ou persoal; a capacidade de negociación; a realización de intervencións en público adecuadas; a reflexión crítica e creativa.
- Potenciación de actitudes como a autoconfianza, a integridade, o interese pola comunicación intercultural, a tolerancia, a disposición a superar preconceptos, o sentido da responsabilidade e a reflexión acerca das mensaxes transmitidas polos medios de comunicación.

▪ **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor**

Na sociedade actual resulta imprescindíbel formar persoas que dispoñan das ferramentas necesarias para se integraren nela como axentes activos e participativos, con capacidade para tomaren as súas propias decisións.

Ademais do factor directamente relacionado co desenvolvemento económico e empresarial, o tratamento desta competencia na nosa materia favorece o desenvolvemento da conciencia da avaliación de riscos e da toma de decisións e a capacidade de se comunicar de forma eficaz en calquera ámbito.

- Adquisición e mellora de destrezas como a capacidade de análise e de planificación, a organización e a toma de decisións, a capacidade de adaptación ao cambio e a resolución de problemas, a adquisición de destrezas de comunicación e negociación efectivas, a habilidade para traballar individualmente ou dentro dun equipo, o desenvolvemento do pensamento crítico.
- Valores como a potenciación da creatividade e das solucións imaxinativas, a autoestima, a autonomía e o esforzo, a motivación á hora de cumprir uns obxectivos sexan estes persoais, académicos ou laborais.

▪ **Conciencia e expresións culturais**

Finalmente, a competencia en conciencia e expresións culturais, ao igual que acontece coa competencias sociais e cívicas, mantén unha relación máis estreita da nosa materia co currículum. O achegamento ao feito literario, o estudo de épocas e períodos artísticos tanto propios como vinculante coa historia europea constitúen unha parte importante da nosa materia.

Alén do coñecemento sobre os xéneros literarios, os seus códigos estéticos e o seu desenvolvemento histórico, esta competencia tamén se practica mediante a creación de textos de intención literaria.

- Adquisición de coñecementos de historia da cultura desde diferentes disciplinas artísticas incluída a literatura, o coñecemento de autores/as, obras e estilos representativos incluíndo o coñecemento de autores/as actuais, a identificación das relacións entre as manifestacións artísticas e as sociedades en que se insiren, os coñecementos sobre a evolución das ideas estéticas e dos gustos e convencións.
- Potenciación da imaxinación e desenvolvemento do pensamento creativo, traballo en equipo, iniciativa.
- Actitudes como a valoración da liberdade de expresión, o dereito á diversidade cultural, o respecto polas diferentes manifestacións culturais e artísticas e o interese por participar da vida cultural da comunidade.

3/ OBXECTIVOS XERAIS

3.1. Obxectivos xerais de etapa (*Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se estabelece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia*).

A **educación secundaria obrigatoria** contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

3.2. Contribución da materia de Lingua Galega e Literatura á consecución dos obxectivos xerais de etapa

O desenvolvemento da LOMCE implica a desaparición dos obxectivos de área e a implementación dos catorce obxectivos xerais incluídos no apartado anterior, aos cales deben contribuír activamente todas as materias que conforman a ESO.

As materias do ámbito lingüístico están excepcionalmente dotadas para axudar á consecución dos obxectivos da Educación Secundaria Obrigatoria, xa que, alén dos contidos curriculares que lles corresponden de forma directa, a integración doutro tipo de contidos mediante textos, debates, actividades de creación literaria etc. resulta especialmente doada e facilita o desenvolvemento de situacións de aprendizaxe que, á súa vez, posibilitan enfoques metodolóxicos diversos.

Así mesmo, a estreita vinculación que se estabelece cos contidos relacionados coa situación sociolingüística e coa historia de Galiza a través de bloques como o de Lingua e sociedade ou Coñecemento literario facilitan a consecución de obxectivos específicos da nosa comunidade e a transferencia de coñecementos entre diferentes materias.

A materia de Lingua Galega e Literatura eríxese como unha das ferramentas máis útiles á hora de desenvolvermos tarefas integradas que aborden múltiples aspectos das secuencias didácticas e que permitan a posta en práctica de destrezas adquiridas nas diferentes materias, o cal a define, en esencia, como un vehículo perfecto para a adquisición das competencias clave e a consecución dos obxectivos de etapa.

3. 3 OBXECTIVOS XERAIS PARA BACHARELATO

a)Exercer a cidadanía democrática desde unha perspectiva global e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de Autonomía de Galiza, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b)Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma, desenvolver o seu espírito crítico e ser quen de prever e resolver pacifica e dialogadamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c)Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d)Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina intelectual, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e)Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f)Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g)Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación (TICs).

h)Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i)Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais , e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l)Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos.Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m)Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n)Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

o)Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p)Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galiza e contribuír activamente á súa conservación e mellora no

contexto dun mundo globalizado.

3. 4 CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA 1º BACHARELATO

1. Producir textos orais e escritos respectuosos coas regras de coherencia, cohesión, adecuación, presentación e corrección ortográfica que facilitan a comunicación lingüística.
2. Elaborar exposicións orais e composicións escritas realizadas de xeito documentado e cun vocabulario rico e rigoroso.
3. Respectar e aplicar as normas básicas que rexen o intercambio e a interacción comunicativa.
4. Ler comprensivamente.
5. Analizar e comentar textos de natureza diversa e cun nivel de dificultade adaptado aos obxectivos propios desta etapa.
6. Pescudar, seleccionar e integrar información procedente de fontes bibliográficas e audiovisuais proporcionadas polas bibliotecas, polas tecnoloxías da información e por outras fontes.
7. Valorar a nosa lingua como elemento de identidade colectiva e o esforzo e o compromiso individual e colectivo a prol da normalización lingüística.
8. Amosar interese pola literatura como manifestación artística do ser humano, como fonte de formación permanente e de enriquecemento e satisfacción persoais.
9. Analizar e reflexionar sobre obras e fragmentos de diversos períodos literarios.
10. Comprender e reflexionar sobre os principais conceptos de lingüística xeral que teñen que ver coa comunicación e a linguaxe: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico, funcionalidade lingüística e disciplinas lingüísticas.
11. Identificar os distintos tipos de rexistro lingüístico e as súas manifestacións lingüísticas.
12. Aplicar ás producións propias os coñecementos sobre os rexistros, así como identificalos e analizalos en producións alleas.
13. Recoñecer a presentación e a corrección ortográfica como dúas propiedades textuais que deben aplicarse ás producións propias.
14. Repasar casos de ortografía dubidosa.
15. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.
16. Recoñecer e identificar os trazos característicos doutras palabras adnominais (artigo, demostrativo, posesivo, cuantificadores e identificadores), así como a súa tipoloxía.
17. Recoñecer e identificar as características lingüísticas do verbo e os seus usos (a conxugación verbal regular e irregular, as perífrases verbais, o infinitivo conxugado).
18. Caracterizar (intención comunicativa, estrutura formal e de contido e características lingüísticas), identificar e producir textos descritivos, narrativos, argumentativos, expositivos e dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.
19. Identificar as características lingüísticas e a tipoloxía dos conectores (preposicións, conxuncións e locucións prepositivas).
20. Empregar adecuadamente conectores para dotar de coherencia as propias producións.
21. Recoñecer e identificar as características lingüísticas dos adverbios e conxuncións adverbiais, a súa tipoloxía e os seus usos.
22. Aplicar ás producións propias, orais e escritas os coñecementos e destrezas sobre ortografía, morfosintaxe e gramática textual.
23. Comprender e describir o proceso de formación do idioma galego e das demais linguas romances a partir do latín.
24. Identificar os elementos constitutivos dom galego procedentes do substrato e do superestrato, así como do estrato latino.
25. Recoñecer as principais evolucións fonéticas que se producen no proceso de transformación do latín ao galego.
26. Distinguir e empregar adecuadamente os cultismos, semicultismos e as palabras patrimoniais.
27. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego en distintas etapas da súa historia (medieval, séculos XVI, XVII e XVIII e período do Rexurdimento, no século XIX) e ser quen de localizalas e analizalas en textos.
28. Identificar e describir os principais factores relativos ao contexto histórico, social, político, filosófico, relixioso, etc. que condicionan e determinan a evolución social e de usos do idioma galego en distintas etapas da súa historia (medieval, séculos XVI, XVII e XVIII e período do Rexurdimento, no século XIX).
29. Coñecer e valorar a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.

30. Comprender e empregar adecuadamente nas análises os conceptos básicos da sociolingüística.
31. Definir con rigor os conceptos de “literatura” e “texto literario”.
32. Caracterizar os diferentes xéneros literarios e analizar os seus principais recursos.
33. Describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.
34. Contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente textos literarios das diferentes etapas.
35. Recoñecer e analizar textos da literatura medieval: a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (as cantigas de Santa María) e a prosa medieval.
36. Recoñecer e analizar textos da literatura dos chamados Séculos Escuros e da Ilustración, así como da literatura popular oral.
37. Recoñecer e analizar textos literarios do século XIX, correspondentes ás fases do Pre-Rexurdimento e do Rexurdimento, en particular das principais figuras dese período: Rosalía de Castro, Curros Enríquez e Pondal.

3.5. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA 2º BACHARELATO

1- Producir textos orais e escritos respectuosos coas regras de coherencia, cohesión, adecuación, presentación e corrección ortográfica que facilitan a comunicación lingüística.

2- Elaborar exposicións orais e composicións escritas realizadas de xeito documentado e cun vocabulario rigoroso.

3- Respectar e aplicar as normas básicas que rexen o intercambio e a interacción comunicativa.

4- Ler comprensivamente.

5- Analizar e comentar textos de natureza diversa e cun nivel de dificultade adaptado aos obxectivos propios desta etapa.

6- Pescudar, seleccionar e integrar información procedente de fontes bibliográficas e audiovisuais proporcionadas polas bibliotecas, polas tecnoloxías da información e por outras fontes.

7- Valorar a nosa lingua como elemento de identidade colectiva e o esforzo e o compromiso individual e colectivo a prol da normalización lingüística.

8- Amosar interese pola literatura como manifestación artística do ser humano, como fonte de formación permanente e de satisfacción persoal.

9- Analizar e reflexionar sobre obras e fragmentos de diversos períodos literarios.

10- Identificar os distintos tipos de rexistro lingüístico e as súas manifestacións lingüísticas.

11- Aplicar ás producións propias os coñecementos sobre os rexistros, así como identificalos e analizalos en producións alleas.

12- Recoñecer a presentación e corrección ortográfica como dúas propiedades textuais que deben aplicarse ás producións propias.

13- Repasar casos de ortografía dubidosa.

14- Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e funcións sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.

15- Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.

16- Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.

17- Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural.

18- Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos, e desenvolver un discurso propio libre destes elementos.

19- Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas.

20- Aplicar ás producións propias, orais e escritas os coñecementos e destrezas sobre ortografía, morfosintaxe e gramática textual.

21- Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.

22- Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a súa historia.

23- Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.

24- Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.

25- Identificar, analizar e describir a literatura galega desde principios do século XX ata a actualidade, en todos os seus xéneros e subxéneros e con todas as súas correntes estéticas sucesivas.

26- Ler e comentar textos significativos da literatura galega desde principios do século XX á actualidade, identificar as súas características temáticas e formais e recoñecer a súa relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero a que pertencen.

27- Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa do período literario referido.

4.1/TEMPORALIZACIÓN POR TEMAS DE CONTIDO

1º ESO

1º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 1 Á 4 .

2º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 5 Á 8.

3º TRIMESTRE:

UNIDADES : DA 9 Á 12.

2º ESO

1- TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS

1ºAVALIACIÓN:

UNIDADES: DA 1 Á 4.

2º AVALIACIÓN:

UNIDADES : DA 5 Á 8.

3º AVALIACIÓN:

UNIDADES: DA 9 Á 12.

3º ESO

1- TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

1º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 1 Á 3.

2º TRIMESTRE:

UNIDADES : DA 4 Á 6.

3º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 7 Á 9.

4º ESO

1- TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS

1º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 1 Á 3.

2º TRIMESTRE:

UNIDADES : DA 4 Á 6.

3º TRIMESTRE:

UNIDADES: DA 7 Á 9.

1º BACHARELATO

1-TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS

Os contidos están distribuídos en 15 unidades. Procurarase combinar unidades de gramática , sociolingüística e literatura en cada trimestre.

1º trimestre:

Introdución xeral á literatura galega.

O galego na Idade Media.

A literatura galego-portuguesa medieval.Cuestións xerais.

Lírica profana medieval. Cantigas amorosas.

Cantigas de burlas, xéneros menores, cantigas de Santa María e prosa medieval.

Lingua e comunicación.

O galego como lingua románica. Do latín ao galego.

O nome.

O texto descritivo.

Comentario crítico de textos.

Comentario de textos literarios.

2ºTRIMESTRE:

Os Séculos Escuros e o Pre-Rexurdimento.

A literatura galega nos Séculos Escuros.

A lingua galega no tempo do Rexurdimento.

Claves do Rexurdimento.Os precursores.

Un mundo de linguas.

Os pronomes persoais, relativos,interrogativos e exclamativos.

O texto dialogal.

As palabras adnominais.

O texto expositivo.

Comentario crítico de textos literarios.

3º TRIMESTRE:

Rexurdimento pleno.Rosalía de Castro.

A poesía costumista na fin de século.A escola rosaliana.

O Rexurdimento pleno: Eduardo Pondal.

Curros Enríquez e a súa escola poética.

A prosa e o teatro do Rexurdimento.

O verbo.

O texto narrativo.

As formas non persoais do verbo.

O texto argumentativo.

Adverbios , preposicións e conxuncións.

Comentario crítico de textos.

2º BACHARELATO

1-TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

1º TRIMESTRE:

- **O galego no primeiro terzo do século XX: características lingüísticas fundamentais.Contexto histórico e situación sociolingüística.**
- **Historia da normativización: a construción da variedade estándar.Interferencias e desviacións da norma.**
- **A poesía das Irmandades da Fala.Características, autores e obras representativas.**
- **A poesía de vangarda.Características, autores e obras representativas.**
- **A prosa do primeiro terzo do XX:as Irmandades e o Grupo Nós(narrativa, ensaio e xornalismo).**
- **O teatro do primeiro terzo do XX: Irmandades, vangardas e Grupo Nós.**
- **A estrutura da palabra.**
- **Ditongos e acentuación..**
- **Fonética e fonoloxía, os fonemas.**
- **Substantivo e adxectivo.**
- **Revisión da conxugación regular,irregular; infinitivo conxugado; participios; futuro de subxuntivo.**

2ºTRIMESTRE:

.

- **O galego de 1936 a 1978:características lingüísticas fundamentais.Contexto histórico e situación sociolingüística.**
- **A poesía entre 1936 e 1975: a Xeración do 36,a Promoción de enlace,a Xeración das Festas Mineravais.**
- **A prosa entre 1936 e 1975 : os renovadores da prosa(Fole, Blanco Amor, Cunqueiro e Neira Vilas).**
- **A Nova Narrativa Galega.Características, autores e obras representativas.**
- **O teatro galego entre 1936e 1975:a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.**
- **A literatura do exilio entre 1936 e 1975: poesía, prosa , teatro.**

.

- **O pronome persoal tónico e átono.**
- **As perífrases verbais.**
- **Introdución á gramática do texto.**
- **A semántica.**

3ºTRIMESTRE:

- **O galego a finais do século XX e comezos do XXI:características lingüísticas fundamentais.Contexto histórico e situación sociolingüística.**
- **Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos.**

- **O galego ,lingua en vías de normalización.**
- **A poesía de fins do XX e comezos do XXI.Temas e autores dos 80 e dos 90.Poetas e tendencias actuais máis relevantes.**
- **A prosa de fins do XX e comezos do XXI .Temas e autores dos 80 e dos 90.Prosistas e tendencias actuais máis relevantes.**
- **O teatro de fins do XX e comezos do XXI.Temas e autores dos 80 e dos 90.Dramaturgos, tendencias e compañías actuais máis relevantes.**
- **As relacións semánticas.**
- **O verbo.**
- **As conxuncións.**

4.2/GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

1º ESO

CONTIDOS BÁSICOS:

BLOQUE1- COMUNICACIÓN ORAL.ESCOITAR E FALAR. (léxico do corpo humano; parentesco; casa; escola; tempo cronolóxico; tempo atmosférico; médios de transporte; alimentación; animais; árbores e plantas; paisaxe rural e paisaxe urbana)

BLOQUE 2-COMUNICACIÓN ESCRITA .LER E ESCRIBIR(alfabeto; sílabas; ditongos e tritongos; acentuación xeral; acentuación de ditongos, tritongos e hiatos, diérese; acentuación diacrítica; puntuación; uso de b e v; uso de h, de x e s ; grupos consonánticos; texto descritivo e texto narrativo)

BLOQUE 3- FUNCIONAMENTO DA LINGUA (o substantivo; o adxectivo; o pronome persoal tónico; pronome persoal átono; o artigo; o verbo;adverbio,preposición , conxunción; propiedades textuais)

BLOQUE 4- LINGUA E SOCIEDADE:(Linguas da Península Ibérica; língua galega; preconceptos lingüísticos; normalización da contorna)

BLOQUE 5- LITERATURA (recursos estilísticos; xéneros literarios;xénero lírico: métrica, rima e estrofa, poema; xénero narrativo: voz narrativa, acción, personaxes, espazo e tempo; xénero dramático: texto teatral, representación teatral; banda deseñada)

2º ESO

CONTIDOS BÁSICOS:

BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL.ESCOITAR E FALAR (*presentar unha persoa, saudar e despedirse;dar os parabéns e agradecer;expresar sorpresa e incredulidade;describir;mudar de tema; persuadir; expresar coincidencia e indiferenza; pór exemplos;pedir e facer aclaracións; pór condicións; calmar o /a interlocutor/ora).*

BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA.LER E ESCRIBIR(pr*opiedades textuais: adecuación;coherencia;cohesión.Estrutura narrativa; estrutura descritiva; estrutura persuasiva-argumentativa; estrutura expositivo-explicativa; estrutura obrigativo-instrucional; estrutura dialogada e monologada; portada dun xornal;textos xornalísticos informativos; textos xornalísticos de opinión.*

Redacción dos seguintes textos: un convite; un chío; un fanfiction; das regras de xogo; unha folla de reclamación; unha entrada dunha enciclopedia en liña; unha receita; un monólogo.)

BLOQUE 3.FUNCIONAMENTO DA LINGUA.(o alfabeto; sílabas; acentuación;acentuación diacrítica;puntuación.punto, vírgula e punto e vírgula,dous puntos, puntos suspensivos e sinais de interrogación e de exclamación, trazo curto, medio e longo, parénteses e aspas.Uso de b e v, uso de h, uso de s/x; grupos consonánticos.

Substantivo; adxectivo; pronome, artigo, demostrativo e posesivo; identificadores, cuantificadores, interrogativos, ex clamativos, pronome persoal; verbos regulares, verbos irregulares, perífrases verbais; adverbios, preposicións , conxuncións.Funcións sintácticas e tipos).

BLOQUE 4.LINGUA E SOCIEDADE(linguas minoritarias e minorizadas;lusofonía; situación legal das linguas do Estado español; normalización lingüística; variedades lingüísticas; preconceptos lingüísticos)

BLOQUE 5. A LITERATURA (Xéneros literarios; literatura electrónica; subxéneros líricos: canción e oda; subxéneros narrativos: conto e novela; subxenéros narrativos: lenda; fábula;subxéneros dramáticos:comedia e traxedia; subxéneros didácticos: ensaio; literatura e cinema; literatura e videoxogos; literatura e outras artes.)

CONTIDOS BÁSICOS: 3º ESO

BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL.ESCOITAR E FALAR (o debate formal e informal; os medios de comunicación orais: a radio e a televisión)

BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR(tipos de textos: a narración, a descrición, a noticia, a crónica, a reportaxe, o diálogo, a entrevista, a banda deseñada, textos informativos, actas, regulamentos e *convocatorias)*

BLOQUE 3. FUNCIONAMENTO DA LINGUA: (o alfabeto; acentuación, til diacrítico, diérese, apótrofo, maiúsculas, minúsculas;clases de palabras: substantivo, adxectivo, determinantes, pronomes persoais, verbo, formas nominais do verbo, perífrases verbais, preposicións, adverbios, conxuncións interxeccións; mecanismos de cohesión textual; conectores textuais; linguaxe non sexista.)

BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE:(a nosa familia lingüística,a lusofonía; historia social da lingua galega: o esplendor, a decadencia, a dignificación; linguas en contacto: bilingüismo e diglosia, prexuízos lingüísticos; o proceso de normalización lingüística, a lexislación lingüística)

BLOQUE 5. A LITERATURA:(literatura medieval: cantiga de amigo, cantiga de amor, cantigas de escarnio e maldicir; literatura dos se´culos escuros; Rosalía de Castro; Curros Enríquez; Pondal.)

CONTIDOS BÁSICOS: 4º ESO

BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL.ESCOITAR E FALAR (aprender a escoitar.Expoñer os nosos coñecementos)

BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR(textos xornalísticos de opinión; textos argumentativos;o contrato, o currículo)

BLOQUE 3. FUNCIONAMENTO DA LINGUA: (acentuación, til diacrítico;diérese; apótrofo; puntuación;maiúsculas; minúsculas;sintaxe)

BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE:(historia social da lingua: de 1916 a 1936;historia social da lingua: de 1936 a 1978; historia social da lingua:de 1978 á actualidade; situación sociolingüística actual en Galicia; planificación lingüística: normalización, normativización, prexuízos; a variedade estándar; lusofonía.

BLOQUE 5. A LITERATURA:(Abrangue o básico de cada unha das etapas literarias estudadas.Galicia entre 1916 e 1936.Ramón Cabanillas; o grupo Nós;as vangardas e a Xeración de 1922; literatura do exilio; narrativa de posguerra; poesía de posguerra; narrativa , poesía e teatro de 1975 á actualidade.

8-CONTIDOS BÁSICOS 1º BACH

Serán tidos en conta os seguintes contidos conceptuais:

Lingua e sociedade:

- Historia da língua do latín ao galego.
- Caracterización básica das diferentes etapas da historia da lingua :
- A lingua galega na Idade Media.O proceso de minorización do galego.
- Séculos Escuros:as orixes do conflito linguístico.Situación sociolinguística do XVIII.Os ilustrados.
- Século XIX: a lingua galega no XIX(axentes da castelanización, institucións do estado centralista como motores da castelanización, valoracións sociais, âmbitos e níveis de uso do galego).
- As variedades sociais e contextuais. A lingua estándar.

Estudo da lingua:

- **Coñecemento das diferentes clases de palabras**, das características morfolóxicas das mesmas e dos seus usos e valores: o substantivo, o adxectivo,pronomes persoais relativos, interrogativos, exclamativos, artigos, demostrativos, posesivos, identificadores, ordinais, cuantificadores, o verbo, as formas non persoais do verbo,adverbios , preposicións, conxuncións.

- Lectura comprensiva, comentario de textos descritivos, expositivos e argumentativos.

Comunicación oral.Escoitar e falar

- Produción de textos orais con coherencia, cohesión, adecuación ,presentación e corrección ortográficas.

Comunicación escrita.Ler e escribir

- Produción de textos escritos con coherencia, cohesión, adecuación ,presentación e corrección ortográficas.

Literatura

- A literatura medieval: orixes, ,autores e intérpretes, a tradición manuscrita, xéneros principais e subxéneros, características formais e de contido máis sobresalientes.
- Os Séculos Escuros: o labor dos Ilustrados.A literatura oral e popular.
- O Rexurdimento: claves do Rexurdimento; períodos do Rexurdimento; obxectivos do Rexurdimento; âmbitos de actuación do Rexurdimento.
- Rosalía de Castro: obra literaria en galego.
- Eduardo Pondal: obra poética de Pondal.Principais liñas temáticas.
- Curros Enríquez: obra poética.Principais liñas estéticas, temáticas e ideolóxicas da poesía de Curros.

CONTIDOS BÁSICOS 2º BACH

Serán tidos en conta os seguintes contidos conceptuais:

Lingua e sociedade

- .Estereotipos e prexuízos linguísticos :a súa repercusión nos usos.
- Historia da normativización: a construción da variedade estándar.Interferenciase desviacións da norma.
- O galego, língua en vías de normalización.
- O galego no primeiro terzo do século XX:características lingüísticas fundamentais.Contexto histórico e situación sociolingüística.
- O galego de 1936 a 1978: características lingüísticas fundamentais.Contexto histórico e situación sociolingüística.
- O galego a finais do século XX e comezos do XXI:características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.

Estudo da lingua:

- A fonética e fonoloxía do galego.

- Coñecemento das diferentes clases de palabras, das características morfolóxicas das mesmas e dos seus usos e valores: o substantivo, o adxectivo,pronomes persoais relativos, interrogativos, exclamativos, artigos, demostrativos, posesivos, identificadores, ordinais, cuantificadores, o verbo, as formas non persoais do verbo,adverbios , preposicións, conxuncións.Os conectores.

Produción de textos orais e escritos con coherencia, cohesión, adecuación ,presentación e corrección ortográficas.

Literatura:

- A poesia das Irmandades da Fala.Características , autores e obras representativas.
- A poesía de vangarda.Características, autores e obras representativas.
- A prosa de primeiro terzo do XX: as Irmandades e o Grupo Nós(narrativa, ensaio e xornalismo).
- O teatro do primeiro terzo do XX: Irmandades, vangardas e Grupo Nós.
- A poesía entre 1936 e1975: a Xeración do 36,a Promoción de Enlace, a Xeración das Festas Minervais.
- A prosa entre 1936 e 1975: os renovadores da prosa(Fole, Blanco Amor, Cunqueiro e Neira Vilas).
- A Nova Narrativa Galega.Características , autores e obras representativas.
- O teatro galego entre 1936 e1975:a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.
- A literatura do exílio entre 1936 e 1975: poesía, prosa e teatro.
- A poesía de fins do XX e comezos do XXI.Temas e autores dos 80 e dos 90.Poetas e tendências actuais máis relevantes.
- A prosa de fins do XX e comezos do XXI.Temas e autores dos 80 e dos 90.Prosistas e tendencias actuais máis relevantes.
- O teatro de fins do XX e comezos do XXI.Temas e autores dos 80 e dos 90.Dramaturgos, tendências e compañías actuais máis relevantes.

Comunicación oral.Escoitar e falar

- Produción de textos orais con coherencia, cohesión, adecuación ,presentación e corrección ortográficas.

Comunicación escrita.Ler e escribir

- Produción de textos escritos con coherencia, cohesión, adecuación ,presentación e corrección ortográficas.

5/CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

5.1 NA ESO

Procuramos en todo momento que as actividades propostas resultasen variadas en tipoloxías e gradadas en dificultade, de modo que enfrontarse con elas sexa unha forma de asentar conceptos e supoña un reto real para o alumnado. Alén disto, intentamos integrar en todas as unidades actividades que obriguen ao manexo de diferentes ferramentas TIC, á busca e ao procesamento de información a través de internet e doutras fontes documentais, á utilización do dicionario, á creación literaria, á resolución de problemas, á investigación, á exposición oral, ao desenvolvemento de proxectos etc.

Por outra parte, consideramos que o traballo individual é preciso en certas actividades que serven para asentar coñecementos moi concretos (ortografía, gramática etc.) e tamén noutras que favorecen o autocoñecemento e a expresión dos propios sentimentos (expresión da propia opinión, creación de textos de intención literaria etc.), mais somos conscientes da demanda da sociedade actual de cidadáns e cidadás e profesionais que saiban traballar de modo colaborativo, de aí que todas as unidades conten cun bo número de actividades ideadas para seren resoltas en pares, en pequenos grupos ou en gran grupo xunto con outras que implican ao grupo clase ou ao grupo nivel; en último lugar, son ampliábeis, por suposto, ao traballo con grupos de niveis educativos diferentes.

Moitas destas actividades admiten outro tipo de agrupamentos segundo o criterio do/da docente.

De igual modo, resulta habitual o recurso a tarefas integradas, actividades máis amplas que permiten pór en practica diferentes coñecementos e destrezas do presente curso e de cursos anteriores, que integran saberes tanto transversais como pertencentes ás diferentes materias e que teñen por obxectivo a obtención dun produto final que favorece a impresión no alumnado de estar a facer algo cunha utilidade tanxíbel.

5.2 NO BACHARELATO

A sociedade actual require a capacidade de enfrontarse a unha grande cantidade de información. Por este motivo o seu tratamento é un dos obxectivos do sistema educativo. Este reto concrétase na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información e axudándolle a desenvolver a súa capacidade crítica con respecto a ela.

A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter moi en conta á hora de programar as nosas actividades docentes.

Débese ter en conta igualmente a necesidade de traballar coas catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) dun xeito integrado, ben que é aconsellable nesta etapa darlles prioridade a aquelas que se detecten como as máis deficitarias para o noso alumnado dependendo do contexto.

As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión emocional. Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de lingua galega e literatura, seguiranse as orientacións metodolóxicas que pasamos a enunciar:

- Adoptar un enfoque principalmente comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma, tanto oralmente como por escrito, en distintas funcións e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico nin renunciar ao dominio das normas e usos gramaticais.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta tipoloxía e natureza, especialmente expositivos e argumentativos.
- Promover a utilización da diversidade de fontes e recursos existentes para a obtención da información.
- Propiciar a implementación de procesos de busca guiada da información, tanto na biblioteca coma na internet ou noutros medios e fontes, así como a composición satisfactoria de textos utilizando distintos soportes.
- Propiciar non só actividades individuais, senón tamén grupais, que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, a elaboración de discursos argumentativos e o espírito crítico e cooperativo.
- Facer lectura, interpretación e valoración de obras literarias.

- Propiciar dinámicas que impliquen o alumnado e o leven á participación na planificación e avaliación das súas propias actividades.

A metodoloxía será, pois, dinámica e participativa: fomentarase o traballo conxunto de todo o grupo-clase baixo a coordinación e orientación da profesora ou profesor. A función do ensinante consistirá, sobre todo, en organizar o traballo do alumnado e fomentar a aprendizaxe por descubrimento, recorrendo só o necesario ás exposicións maxistrais e dinamizando o grupo-clase para que en ningún momento caia na pasividade e na recepción maquinal de contidos que se asimilan sen a máis mínima reflexión.

O método basearase fundamentalmente na lectura, análise, comentario e produción de textos de diversos tipos. Aproveitando o método de ensino unitario da lingua e a literatura, procurarase en ocasións a coincidencia de textos para análise literaria e para análise lingüística; ademais, empregaranse outros textos non literarios para recoñecer e analizar os procesos de construción textual co obxectivo de que o alumnado elabore os seus propios textos conforme eses procedementos construtivos.

6/.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN UTILIZAR.

6.1 1º ESO

Lingua galega e literatura. 1ºESO.Baía Edicións.2015.
ISBN:978-84-9995-167-6

Cada alumna e alumno terá un caderno de traballo específico para a asignatura.

Manexaremos os ordenadores para traballar con todas aquelas páxinas web que poidan servir de complemento a aquelas actividades que se estean a desenvolver na aula nese momento.

Consultaremos calquera referencia bibliográfica, xornalística pertinente para a aula.

Faremos lecturas colectivas de textos que procuraremos na rede .

O alumnado terá que ler , individualmente, un libro por trimestre. Terá que escoller entre catro e vaise procurar que sexan títulos atractivos e que se poidan conseguir facilmente na biblioteca.

6.2 2º ESO

Canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto :

Lingua galega e literatura, 2º ESO. Baía Edicións.Ano 2016.

ISBN:978-84-9995-194-2

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas: dicionarios enciclopédicos, monografías de historia de Galiza, manuais de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación, etc.
- Vídeos en DVD ou na rede.
- Páxinas web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa ou documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos, ensaísticos e teatrais) para a súa lectura, análise e comentario.
- Murais temáticos.

6.3.3º ESO

Canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto :

Lingua e literatura, 3º ESO. Xerais.Ano 2016.

ISBN:978-84-9914-886-1

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas: dicionarios enciclopédicos, monografías de historia de Galiza, manuais de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación, etc.
- Vídeos en DVD ou na rede.
- Páxinas web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.

- Selección de artigos de prensa ou documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos, ensaísticos e teatrais) para a súa lectura, análise e comentario.
- Murais temáticos.

No espazo web da propia editora do libro de texto encontraremos unha batería de materiais complementarios e actividades que poderán servir de punto de partida para que o alumnado faga un manexo enriquecedor das novas tecnoloxías.

6.4.4º ESO

Canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto :

Lingua e literatura, 4º ESO. Xerais.Ano 2016.

ISBN:978-84-9121-024-5

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas: dicionarios enciclopédicos, monografías de historia de Galiza, manuais de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación, etc.
- Vídeos en DVD ou na rede.
- Páxinas web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa ou documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos, ensaísticos e teatrais) para a súa lectura, análise e comentario.
- Murais temáticos.

No espazo web da propia editora do libro de texto encontraremos unha batería de materiais complementarios e actividades que poderán servir de punto de partida para que o alumnado faga un manexo enriquecedor das novas tecnoloxías.

6.5 1º BACHARELATO

Canto aos **materiais**, traballarase co libro de texto (***Lingua e Literatura 1º Bacharelato*****,** da autoría de Isabel González Avión, Emilio Xosé Ínsua López e Ramón Rocamonde Gómez, publicado polo Consorcio Editorial Galego con ISBN 978-84-9995-169-0), que as alumnas e alumnos manexarán de xeito bastante autónomo, facendo as súas consultas guiados polo/a profesor/a, realizando as actividades e comentarios de texto que nel se propoñen e, finalmente, elaborando as súas propias notas, guións, resumos e esquemas para desenvolver os distintos temas.

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas, como dicionarios enciclopédicos, coleccións de historia de Galiza e de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación...
- Vídeos en DVD ou na Rede.
- Páxinas Web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.
- Murais temáticos.

No espazo web da propia editora do libro de texto encontraremos unha batería de materiais complementarios e actividades que poderá servir de punto de partida para que o alumnado faga un manexo enriquecedor das novas tecnoloxías.

6.6 2º BACHARELATO

Canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto (*Lingua e Literatura 2*, de Baía Edicións / Consorcio Editorial Galego, con ISBN 978-84-9995-197-3), que as alumnas e os alumnos manexarán de xeito bastante autónomo, facendo as súas consultas guiados polo/a profesor/a, realizando as actividades e comentarios de texto que nel se propoñen e, finalmente, elaborando as súas propias notas, guións, resumos e

esquemas para comprender e desenvolver os distintos temas.

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas e cadernos de traballo;
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas: dicionarios enciclopédicos, monografías de historia de Galiza, manuais de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación, etc.
- Vídeos en DVD ou na rede.
- Páxinas web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa ou documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos, ensaísticos e teatrais) para a súa lectura, análise e comentario.
- Murais temáticos.

No espazo web da propia editora do libro de texto encontraremos unha batería de materiais complementarios e actividades que poderá servir de punto de partida para que o alumnado faga un manexo enriquecedor das novas tecnoloxías.

PROPOSTA DE LIBROS DE LECTURA

Por suposto que esta lista é orientativa. Pode sufrir variacións se se considera que hai outros títulos máis atractivos para o alumnado, ou este demanda un determinado tipo de lectura ou en previsión da visita ó centro dalgún escritor ou escritora .

1º ESO

- Francisco Castro: Chamádeme Simbad.Editorial Galaxia.
- Ledicia Costas: Escarlatina, a cociñeira defunta.Xerais.
- Nicolás Bela.Os cravos de prata.Sotelo Blanco.

2º ESO

- Agustín Fernández Paz. Cartas de inverno. Xerais.
- M. Lourenzo González. Irmán do vento.
- Paco Martín.Das cousas de Ramón Lamote.Galaxia.

3º ESO

- Santiago Lopo. A arte de trobar. Xerais.(1ª avaliación)
- Xosé Miranda.Morning Star. Xerais.(1ª avaliación)
- Núñez Singala.A comedia bífida. Editorial Galaxia.(2ª avaliación)
- Agustín Fernández Paz.Noite de voraces sombras.Xerais (2ª avaliación)
- Sechu Sende. Made in Galiza.Galaxia.(3ª avaliación)
- Rosa Aneiros: Ámote LeoA.Xerais.(3ª avaliación)

A escoller un dos dous libros.

4º ESO

- Castelao:Un ollo de vidro .Memorias dun esquelete.(1ª avaliación)
- Rafael Dieste.Dos arquivos do trasno.(1ª avaliación)
- Carlos Casares.Vento ferido.(2ª avaliación)
- Blanco Amor.Os biosbardos(2ª avaliación)
- Xabier Quiroga.Izán o da saca. Xerais.(3ª avaliación)
- Agustín Fernández Paz.A viaxe de Gagarín.Xerais(3ª avaliación)

Lecturas optativas.

- Rosa Aneiros. Ámote Leo A. Xerais.
- Berta Dávila. O derradeiro libro de Emma Olsen. Galaxia.

1º BACH

- Santiago Lopo.A arte de trobar. Xerais.
- Teresa Moure.Unha primavera para Aldara.Xerais.
- Pedro Feijoo.Memoria da choiva.Xerais.

Lecturas optativas:

- Xose´ Miranda.Morning Star.Xerais.
- Castelao.Os dous de sempre.Galaxia.
- Cunqueiro.As crónicas do Sochantre.Galaxia.

2º BACH

O alumando deberá escoller dentro desta lista os libros de lectura, aínda que esta poderá sufrir cambios ó longo do curso.

- **1º TRIMESTRE**

POESÍA

- Manuel Antonio, De catro a catro, Galaxia.

NOVELA

- Risco , O porco de pé, Galaxia.

RELATO

- Dieste, Dos arquivos do trasno, Galaxia.

TEATRO

- Rafael Dieste: A fiestra baldeira

ENSAIO

- Castelao, Sempre en Galiza (Adro e Libro primeiro)
- Vicente Risco: Mitteleuropa.Galaxia.

LECTURA OPCIONAL:

- Castelao: Os dous de sempre.
- Berta Dávila.O derradeiro libro de Emma Olsen.Galaxia.

2º TRIMESTRE

POESIA

- Celso Emilio Ferreiro, Longa noite de pedra, Xerais.
- Manuel María, Antoloxía poética, Espiral Maior.

TEATRO

- Luís Seoane, A soldadeira, Edicións do Castro.

NOVELA

- Blanco Amor, Xente ao lonxe, Galaxia.
- A esmorga
- Neira Vilas, Memorias dun neno labrego.
- Xoana Torres, Adiós María. Galaxia
- Cunqueiro: Merlín e familia.

RELATO

- Fole, Historias que ninguén cre, Galaxia.
- A lus do candil. Galaxia.
- Contos da néboa. Galaxia.
- Cunqueiro:Xente de aqui e acolá.

LECTURA OPCIONAL

- Cunqueiro: Os outros feirantes.
- Ledicia Costas. Infamia.Xerais.

3º TRIMESTRE

POESÍA

- -AA VV, Para saír do século. Nova proposta poética, Xerais.
- - Luciano Rodríguez. 25 anos de poesía galega (1975-2000). La Voz de Galicia.

TEATRO

- Pernas Cora, Anatomía dun hipocondríaco, Xerais.
- Vidal Bolaño, Saxo Tenor.
- Cochos.
- Núñez Singala, Comedia bífida
- Taxes, O velorio

NOVELA

- Cabana, Darío X., Morte de rei, Xerais.

- Rivas, Manuel, Todo é silencio. Xerais.
- Ela, maldita alma.Galaxia.
- Carlos Casares, Ilustrísima.Galaxia.
- Méndez Ferín, Arraianos, Xerais.
- Suso de Toro, Polaroid.Xerais.
- Home sen nome. Xerais.
- Anxos Sumai, Anxos de garda.
- Melodia de días usados.
- María Reimúndez, O club da calceta
- Miguel Anxo Murado, Fin de século en Palestina.Galaxia.
- O soño da febre. Galaxia

- Rosa Aneiros.Sol de inverno.
- Ás de bolboreta.
- Xabier Quiroga: Izan o da saca.
- Riveiro Coello. As rulas de Bakunin,Galaxia.
- Ricardo Carballo Calero.Scórpio.Através editora.

7/CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN , A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO EN TODOS OS GRUPOS.

7.1 CRITERIOS DE AVALIACIÓN NA ESO

As ferramentas de avaliación que se utilizan para valorar a consecución dos obxectivos didácticos son:

-Unha proba de avaliación inicial ao comezo do curso para pescudar o nivel de coñecementos do alumnado e determinar o nivel de ensino do que partir. En caso de consideralo necesario, tamén poderá realizarse ao iniciar as distintas unidades.

- Ficha persoal de observación directa e sistemática para realizar un rexistro continuo de datos sobre a realización de tarefas, participación nas actividades cotiás da aula, traballo en grupo, hábitos escolares, actitude, dominio de técnicas e adquisición das aprendizaxes. Con iso preténdese realizar unha avaliación formativa que aporte datos ao profesor para poder axustar niveis e ritmos, de maneira que a aprendizaxe sexa o máis personalizada posible.

- Unha avaliación sumativa ao final de cada trimestre que se obterá por medio de: a) A realización de probas escritas específicas para valorar a adquisición dos contidos conceptuais e procedimentais. b) A produción de traballos de creación, seguindo os modelos textuais analizados en clase. c) A elaboración de traballos de investigación, individuais ou en equipo, manexando todo tipo de fontes. d) Actividades e tarefas habituais no aula que serán avaliadas mediante rúbricas e recolleitas no caderno de aula. Todos os modelos de exame corríxense sobre 10. Coa maior brevidade, entregaráselles aos alumnos xa corrixidos e suficientemente explicados para avaliar de forma conxunta a proba.

-A actitude positiva cara ó galego, o seu estudo e participar diariamente nos procedementos que se estean a realizar.

No caso de que a actividade lectiva sexa non presencial, en función da situación sanitaria por mor do COVID 19, e non se poidan realizar probas escritas, estas poderán ser substituídas por probas online na aula virtual a través da plataforma Moodle. O que permitirá, xunto coas outras ferramentas da avaliación, valorar o nivel de adquisición das aprendizaxes imprescindibles.

7.2 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

7.2.1 1º CICLO DA ESO

En 1º e 2º de ESO no primeiro trimestre realizaremos unha proba escrita por cada unidade para ir vendo o grao de comprensión e de traballo do alumnado. Xa no segundo e no terceiro trimestres farase un exame por cada dúas unidades.

- **O conxunto de probas escritas valerá ata un total de 7 puntos no conxunto da avaliación.**
- **Valorarase a oralidade : expresión en galego, con 1 punto.Esta avalíase a partir da práctica diaria na aula e tamén na proba oral do libro ou probas específicas que se programen no decorrer do curso.**
- **Será obrigatoria a lectura dun libro por trimestre que se valorará ata o máximo de 1 punto.Para demostrar que leu o libro o alumnado realizará unha proba oral.Nesta proba avalíase o dominio da lingua , por un lado; e por outro a comprensión lectora.**
- **Tamén se contempla a posibilidade de que o alumnado lea outro libro ou fragmentos de libros, de que faga pequenos traballos de investigación , todo iso mais o traballo de clase e o traballo da casa valorarase ata o total de 1punto.**
- Non se farán recuperacións porque se programa como avaliación continua pero si se contempla a posibilidade de facer un reforzo personalizado naqueles aspectos e con aqueles alumnos /as que o profesorado estime necesario,sobre todo se son repetidores.
- As dúas probas escritas farán media, pero nunca con menos de 3,5, e a media das dúas debe **acadar o cinco .**

- Neste curso o exame **extraordinario será en xuño e** sobre contidos mínimos. Neste ciclo os exames de contido terán unha valoración do 70% da nota final. Estes exames poderán incluír algunha lectura obrigatoria non realizada polo alumno que se valorará cun 10 por cento. O 20% restante da nota obterase do traballo diario, as lecturas e os traballos de creación realizados ó longo do curso.

7.2.2 2º CICLO DA ESO

- **O conxunto de probas escritas, un máximo de dúas por trimestre, valerá ata un total de 7 puntos no conxunto da avaliación.**

Faranse recuperacións de cada unha delas en cada trimestre.

- Estas dúas probas farán media a partir de 3,5, e deberase acadar o 5 para chegar ao aprobado.

- **Valorarase a oralidade** :e avaliarase a partir da práctica diaria na aula e na proba oral de lectura.**Sumará ata o máximo de 1 punto.**
- **Traballo da clase , da casa ,da aula presencial e virtual sumarán ata 1 punto.**
- **Será obrigatoria a lectura dun libro por trimestre ,que se valorará ata 1 punto**.Para demostrar que leu o libro o alumnado realizará probas orais.Nestas probas vaise avaliar tanto o comentario que o alumnado faga sobre o contido do libro, como a lingua que utiliza.
- Contémplase a posibilidade do reforzo personalizado se a profesora o estima oportuno, sobre todo ,no caso dos repetidores.
- Neste curso o exame **extraordinario será en xuño e** sobre contidos mínimos. Neste ciclo os exames de contido terán unha valoración do 70% da nota final. Estes exames poderán incluír algunha lectura obrigatoria non realizada polo alumno que sumará un dez por cento. O 20% restante da nota obterase do traballo diario, as lecturas e os traballos de creación realizados ó longo do curso.

PENDENTES

O alumnado da ESO que **teña pendente** a asignatura nun nivel inferior terá un seguimento especial do seu rendemento no nivel no que se atopa , incluída a posibilidade de realización dalgún traballo específico, se se estimar oportuno, e será cualificado na pendente polo traballo e polos resultados no nivel en que se atopa no curso actual.

7.3 BACHARELATO

7.3.1 CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN

Realizarase unha avaliación continua, xa que unha materia de carácter instrumental como é o caso da de Lingua e Literatura Galega debe manter ese sistema pola imposibilidade de illar uns obxectivos doutros. O punto de partida será unha avaliación inicial ao principio de curso. Esta avaliación inicial será completada coa avaliación formativa, que se realizará durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. Con carácter xeral, haberá probas que serán consontes coa metodoloxía de traballo e as actividades desenvolvidas. Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Completarase cunha avaliación sumativa, que valorará ao final do curso o grao de consecución obtido polo alumno respecto aos obxectivos previstos. En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame de setembro onde obrigatoriamente se acudirá para examinarse de toda a materia.

Na cualificación final influirán o grao de asimilación de contidos por parte do alumno/a (criterio este básico e fundamental); o seu comportamento xeral; a actitude de traballo, interese e respecto amosados na clase durante todo o curso; a súa asistencia regular ás aulas e, finalmente, as lecturas e traballos realizados. A realización de lecturas e traballos por parte do alumnado será tida en conta na súa cualificación final.

O uso de calquera caste de medio fraudulento na realización de probas, actividades e exames implicará a obtención automática dun cero (O) como cualificación na avaliación de referencia, sexa esta Ordinaria ou Extraordinaria.

Para a avaliación terase en conta, loxicamente:

- O seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividade cotiás, así como a súa actitude na aula.
- As probas e traballos efectuados para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias.
- Asemade, o alumnado que realice actividades voluntarias organizadas ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura, como por exemplo, participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía, verase recompensado cunha cualificación positiva na nota da avaliación.
- As probas, tanto orais como escritas, realizadas ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a e o seu grao de logro dos obxectivos.
- A avaliación aprobarase cunha cualificación mínima de 5.

Os/as alumnos/as que non alcancen este mínimo teñen a posibilidade de realizar nas semanas seguintes á avaliación aquelas probas ou actividades propostas polo profesorado para facelo, así como modificar actitudes ou hábitos de traballo na avaliación seguinte. Para aqueles que non superen a materia , haberá un exame extraordinario no mes de xuño.

7.3.2 CUALIFICACIÓNS

- Dúas probas escritas por cada trimestre.Valoraranse **ata un máximo de 7 puntos no conxunto da avaliación.** A esa nota sumaránselle os puntos restantes.

- Estas dúas probas farán media, pero nunca con menos de 3,5, e a media das dúas debe **acadar o cinco .**

- Haberá exames de recuperación para aquelas probas que non cheguen ó 3,5.

- A oralidade en galego na práctica diaria da clase e na exposición de traballos ou se for o caso na proba oral de lectura ,**sumará ata 1 punto.**

- Proba da lectura correspondente a cada trimestre (libro obrigatorio), na que , a través do comentario de diferentes aspectos do libro, se demostrará que se leu e que se comprendeu a obra. Este exame valorarase **ata un punto e sumarase á nota de avaliación**.

- Hai a posibilidade de facer unha lectura optativa. O alumno que faga esta lectura obterá ,se é o caso, un máximo de 0.5 na nota de avaliación.

- Traballos escritos que se manden realizar ao longo do trimestre. **Sumarán ata 1 punto na nota da avaliación.**

- O alumnado deberá aprobar as tres avaliacións con alomenos un mínimo dun cinco ; se o alumno non superase as tres avaliacións,deberá ir ás probas extraordinarias .

- En xuño farase un exame de recuperación de carácter global.
  Este exame de contidos terá unha valoración do 90% da nota, reservando o 10% restante á lectura dunha obra en 1º de bacharelato.En 2º de bach a valoración dese exame será do 100 por cen.

8/ INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Ao final de cada avaliación os membros do Departamento reuniranse para analizar os resultados da mesma e ver en que medida se lograron os obxectivos propostos para ese trimestre. Os nosos indicadores de logros fundamentaranse en se se conseguiu impartir o 80% de materia proposta e se a porcentaxe de aprobados supera as tres cuartas partes do grupo a avaliar. A partir dos resultados obtidos, reformularase a práctica docente para mellorar as desviacións con respecto a devanditos indicadores. Todas as modificacións que se vaian facendo ao longo do curso, recolleranse na memoria final de curso.

Propoñemos as seguintes escalas como ferramenta para avaliación deste proceso.

8.1 INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO

	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				

12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

8.2. INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE:

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				

9/ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO , RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.

O alumnado da ESO que **teña pendente** a asignatura nun nivel inferior terá un seguimento especial do seu rendemento no nivel no que se atopa , incluída a posibilidade de realización dalgún traballo específico, se se estimar oportuno, e será cualificado na pendente sobre todo polo traballo e polos resultados no nivel en que se atopa no curso actual.

En bacharelato o alumnado coa asignatura pendente terá que examinarse dos contidos mínimos da materia no 1º curso .Pode repartir a materia en dous exames con opción a un exame final global caso suspendese os parciais.Ao inicio do trimestre pasaráselles un documento onde se especifique a materia que vai entrar en cada parcial e lembraránselles as datas dos exames.

En cada avaliación darase conta aos titores e aos pais do progreso do alumnado na materia pendente. En caso de que a actividade lectiva non puidese ser presencial por motivos da COVID , a comunicación co alumnado farase fundamentalmente a través da aula virtual, ben a través da mensaxería ou a través do foro, o que permitirá ao alumnado pórse en contacto co profesorado e solucionar dúbidas que se lle presenten.
En calquera caso na aula virtual van estar as actividades, tarefas e enlaces a páxinas web.Co fin de que o alumnado saiba en todo momento o que estamos a traballar na aula iremos publicando unha axenda na que se recolla en esquema aquilo que se está a traballar.

10/DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

No primeiro ciclo da ESO faremos unha avaliación inicial para valorar o nivel de comprensión lectora , o nivel de expresión escrita e oral , en resume , a competencia lingüística do alumnado.

Os resultados desta avaliación e os informes individuais van ser determinantes para decidir os reforzos educativos ou se for o caso unha adaptación curricular.Os reforzos poden ser fóra da aula , en grupos pequenos ou na propia aula. O obxectivo en calquera caso é conseguir que aquel alumnado que presente dificultades poida acadar o nivel do grupo.

Especial seguimento van ter repetidores e pendentes.

En 3º ESO e **4º ESO** a avaliación inicial xunto cos informes individuais van ser os mecanismos que nos van axudar a detectar problemas individuais.

Caso de alguén necesitar reforzo este vaise dar na aula.

En 1º Bach tampouco imos facer un reforzo especial dos contidos da ESO. Abonda cos contidos propios deste curso que xa afondan no coñecemento gramatical, textual , literario e sociolingüístico.

En 2º bach vanse traballar os estándares correspondentes a este curso e dos que se van examinar nas probas ABAU.En especial farase fincapé no nivel lingüístico e textual .

11/ MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

En 1º e 2º de ESO contamos cun profesor específico para dar clases de reforzo a aquel alumnado que consideremos que necesita un apoio específico.
Esta decisión tómase a partir da avaliación inicial , da observación nas primeiras semanas de clase e dos informes de anos anteriores .
Finalmente convócase a todo o profesorado dese grupo xunto co departamento de orientación para decidir quen necesita máis este tipo de apoio.

No resto dos niveis temos que estar atentas a aqueles alumnos e alumnas que:

- presenten dificultades específicas de aprendizaxe.
-teñan trastorno por déficit de atención e hiperactividade.
-teñan altas capacidades intelectuais.
- que se viran obrigados/as a incorporarse tardiamente ao noso sistema educativo.
-que posúan condicións persoais ou de historia escolar que así o recomende.

Os principios básicos para o tratamento co alumnado con NEAE parten da inclusión na aula, da non discriminación e da igualdade efectiva.

Nas dinámicas ensino/aprendizaxe temos en conta medidas como.

▪ explicar de xeito claro e conciso contidos e/ou actividades programadas na unidade/período lectivo,

▪ utilizar soportes audivisuais de apoio,

▪ reforzar a interacción co alumnado: lecturas en común, estudo de casos, .. Medidas individuais en función das NNEE de alumnas ou alumnos:

▪ ubicación nun lugar específico do aula,

▪ nos exames, e especialmente en preguntas complexas, salientar mediante negriña que é exactamente o que hai que responder,

▪ fraccionar exames, adxudicar espazos concretos para a resolución de cada pregunta.

▪ adaptar os tempos para a realización de exames (tempo adicional nun contexto que favoreza a concentración),

▪ atender as demandas do alumnado en relación coa comprensión do exame: no caso de que non entenda que se lle solicita, lerlle as cuestións asegurando que escoitou e comprendeu o que se lle pide.

Na presentación dos contidos e actividades

- A clasificación, xerarquización e ordenación das actividades (tanto si son do libro de texto como si as elaborou a profesora) están pensadas de xeito tal que facilitan as seguintes estratexias de atención á diversidade:
- Distinguir claramente contidos prioritarios e contidos complementarios ou de ampliación.
- Propoñer actividades diferenciadas (de repaso, reforzo e ampliación dos contidos) en función da distinción establecida nos contidos.
- Secuenciar as actividades de comprobación e consolidación para que presenten unha dificultade progresiva e unha gran variedad e de estratexias e destrezas.
- Utilizar metodoloxías diversas.
- Empregar materiais variados.
- Favorecer agrupamentos de clase que posibiliten a interacción. A atención á diversidade supón recoñecer diferentes motivacións, capacidades, intereses e estilos de aprendizaxe, por iso, ao iniciar unha unidade didáctica introdúcense unhas actividades iniciais (orais na maioría dos casos) que permiten ao alumno un primeiro contacto co tema; a través de las, a profesora detectará a situación dos alumnos e poderá introducir as modificacións que considere oportunas; así a profesora poderá adaptar os contidos de acordo coas necesidades do grupo. Tanto as unidades didácticas do libro de texto como o material facilitado pola profesora directamente ou na aula virtual inclúen:
- Tarefas interactivas que permiten interrelacionar contidos conceptuais.
- Tarefas de ensino-aprendizaxe e investigación que permiten ampliar ou reforzar.
- Tarefas de apoio con diferentes grados de dificultade.
- Tarefas comentadas que inclúen temas transversais.

Finalmente, a selección e utilización de materiais variados, usados con racionalidade e no momento adecuado, facilitan a atención á diversidade... Como todos os anos a coordinación do labor da PT co alumnado con necesidades educativas especiais será imprescindible para conseguir que este alumnado poida ser atendido na cantidade e calidade necesarias. Aínda están por determinar as horas de atención da PT e se o apoio o fará dentro ou fóra da aula. Os reforzos de atención á diversidade concéntranse, o mesmo que nos anos anteriores, nos niveis de 1º ESO e 2º ESO .

12/ CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO

12.1 NA ESO

Segundo o establecido no *Decreto 86/2015, de 25 de xuño polo que se regula o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia* os elementos transversais que deben traballarse a través de todas as materias son os seguintes:

- Comprensión lectora.
- Expresión oral e escrita.
- Comunicación audiovisual.
- Tecnoloxías da información e da comunicación.
- Emprendemento.
- Educación cívica e constitucional.

Alén disto, tamén son considerados elementos transversais a ter en conta tanto na programación como no desenvolvemento das aulas os seguintes valores e conceptos:

Igualdade e respecto	– Igualdade efectiva entre homes e mulleres – Prevención da violencia de xénero – Prevención da violencia contra persoas con discapacidade – Igualdade de trato e non discriminación – Prevención de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia
	– Aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos nos ámbitos persoal, familiar e social – Aprendizaxe dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, o respecto ás persoas con discapacidade, o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia
	– Evitación de comportamentos e de contidos sexistas – Evitación dos estereotipos que supoñan discriminación por razón de orientación sexual ou de identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual
Emprendemento	– Fomento das participación do alumnado en actividades que lle permitan afianzar o espírito

	emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa e o traballo en equipo, a confianza nun/nunha mesmo/a e o sentido crítico
Educación viaria	– Promoción de accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico con fin de divulgar entre o alumnado dos seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías como peóns, viaxeiros/as e condutores/as, o respecto polas normas e os sinais para así favorecer a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía de modo que se tenda á evitación dos accidentes de tráfico e das súas secuelas

Todos estes aspectos aparecen amplamente representados tanto nos contidos como nos textos, nos exemplos e nas actividades . Non obstante, tamén consideramos esenciais para o desenvolvemento do alumnado como cidadáns e cidadás plenamente conscientes dos seus dereitos e dos seus deberes e como individuos inseridos na nosa sociedade a presenza doutros elementos transversais non explicitados neste apartado do currículum, aínda que si forman parte, por exemplo, do deseño de competencias; así, tamén incluímos materiais que abordan o tratamento da ecoloxía e o respecto polo medio, a educación dos/das consumidores/as, a educación para a saúde e a educación para o lecer e a educación para o desenvolvemento, entendida esta última baixo os preceptos de promoción das actitudes destinadas a desenvolver a solidariedade mundial, a paz, a tolerancia, a xustiza social e a defensa do medio ambiente, perseguindo tanto o desenvolvemento dos individuos como das súas comunidades dun xeito respectuoso.

Neste curso seguirá sendo importante e condicionante a convivencia coa pandemia da COVID e o respecto e a interiorización das normas especificadas nos protocolos.

12.2 No bacharelato

A materia de Lingua galega e Literatura en **1º de bach** é unha disciplina privilexiada para o traballo dos elementos transversais. Prima as actividades de comprensión lectora, a expresión oral e escrita, de comunicación audiovisual, coas tecnoloxías da información e da comunicación como ferramentas imprescindibles para o proceso de ensino-aprendizaxe.

As actividades relacionadas coa sociolingüística e e literarura son favorecedoras do emprendemento e a educación cívica. A igualdade efectiva entre as persoas e a non discriminación por calquera circunstancia social ou persoal ten os seus mecanismos de aprendizaxe nas mesmas estratexias da análise sociolingüística. Ademais, o propio deseño do libro de texto do Consorcio Editorial Galego para 1º de Bacharelato que se usará como libro de texto explicita actividades en relación cos criterios de avaliación e os indicadores de logro referidos á igualdade efectiva entre homes e mulleres, así como á prevención da violencia de xénero.

O coñecemento e a análise da situación sociolingüística e das diferentes etapas da historia da lingua e da literatura promoven a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto aos dereitos humanos. Como exemplos sobranceiros podemos poñer os contidos curriculares e as actividades relacionadas coas obras literarias dos autores e autoras da Ilustración, dos precursores do Rexurdimento e coas figuras de Curros, Pondal e Rosalía.

En particular, o estudo da traxectoria e da obra literaria da autora dos *Cantares gallegos* e o achegamento á sociedade e á literatura medievais facilitarán, por exemplo, a reflexión sobre estereotipos que supoñen discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero. Favorécese así a visibilidade da realidade homosexual e todas aquelas opcións diferentes da convencional heterosexual.

A organización e o desenvolvemento curricular da materia de Lingua galega e Literatura procura a participación do alumnado en actividades que lle permitan afianzar aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico. Referímonos a actividades como recitais, representacións teatrais, debates, concursos de contacontos, xornadas sobre aspectos culturais, clubs de lectura, revistas e publicacións, etc.

Estas mesmas actividades favorecen o desenvolvemento da convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía, que servirán para solucionar con éxito situacións de conflito no ámbito escolar, familiar e social en xeral, ao mesmo tempo que contribúen a exercitar destrezas e adquirir valores que tenden a previr e evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

En 2º bach o libro de texto de Baía Edicións / Consorcio Editorial Galego traballa os valores transversais citados para 1º a partir do coñecemento e a análise da situación sociolingüística das diferentes etapas da historia da lingua e da literatura do século XX e XXI .Como exemplos sobranceiros podemos poñer os contidos curriculares e as actividades relacionadas coas obras literarias de autores e autoras como Ramón Cabanillas, Antón Villar Ponte, Castelao, Luís Seoane, Eduardo Blanco Amor, Manuel María, Celso Emilio Ferreiro, María Xosé Queizán, Uxío Novoneyra, Bernardino Graña, Ana Romaní, Teresa Moure, María Reimóndez, Antón Lopo e un longuísimo etcétera.

Tamén no bacharelato seguirá sendo importante convivir coa pandemia da COVID e o respecto e a interiorización das normas especificadas nos protocolos.

13/ ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS POLO DEPARTAMENTO DIDÁCTICO.

Temos que valorar en que medida a situación epidemiolóxica nos vai permitir recuperar as actividades complementarias fóra do centro.

- Está no horizonte a participación no programa O PASO DO TEMPO .Esta actividade consiste en que alumnos e alumnas do centro educativo entrevisten individualmente a un grupo de persoas maiores da Residencia de Caranza, e posteriormente se encarguen de realizar un relato – non demasiado extenso - cos datos que obtiveron na entrevista. Finalmente, todos os relatos se xuntarán e publicarán, se é posible, en formato físico, ou dixital.Sería unha actividade dirixida a 3º e 4º da ESO.

A temporalización sería a seguinte:

- Setembro: Buscar as persoas participantes. Alumnado e persoas maiores.
- Outubro: creación das entrevistas por parte do alumnado.
- Finais de outubro/novembro: unha vez preparadas as entrevistas, inicio das reunións do alumnado coas persoas da residencia para a creación das entrevistas. O número de reunións dependerá da duración da entrevista e das necesidades das persoas participantes para obter a información.
- Decembro: redacción das memorias por parte do alumnado.

- Non nos esquecemos de asistir a algunha obra de teatro ou proxección dalgunha película no cine.
- Xa no centro veremos de organizar algún programa de radio e un recitado.
- Valoraremos en que medida son posibles as visitas culturais.

14/ MECANISMOS DE REVISIÓN , DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

O departamento de Lingua Galega e Literatura co fin de promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programacións didácticas, realiza unha reunión semanal onde, ademais de abordar as cuestións puntuais que vaian xurdindo (información e preparación de CCP, adquisición de material, organización de actividades propias ou en colaboración coa Biblioteca…), se comentan e toman decisións sobre os problemas que van aparecendo na posta en práctica das programacións de aula, así como o seguimento a pendentes e alumnos con necesidades educativas especiais.Moitas destas decisións son recollidas nas actas das reunións e os acordos, ademais de ir afectando á marcha do curso, reflectiranse na memoria final do departamento para seren tidos en conta na programación didáctica do curso seguinte. Ademais, tamén analizamos os resultados de cada avaliación para tomar medidas que poidan suplir posibles carencias ou problemas que se detecten en cada grupo.

A avaliación da programación didáctica é un dos aspectos fundamentais do traballo docente, xa que permite determinar con exactitude os puntos fracos e as fortalezas do traballo desenvolto ao longo de todo un curso académico.

A adecuada posta en marcha de mecanismos de avaliación da programación propiciarán unha notábel mellora do traballo nas aulas. Porén, debemos ter en conta que materiais, metodoloxías, recursos, actividades etc. que funcionan durante un curso poden non facelo no seguinte, posto que o factor humano do alumnado e a súa diversidade xoga un papel determinante no noso traballo diario. Para tratar de paliar no mínimo estes inconvenientes debemos contar cun bo repertorio de materiais flexíbeis e apoiarnos en metodoloxías que permitan as adaptacións curriculares que sexan precisas.

Á hora de avaliarmos o cumprimento da programación debemos considerar unha serie de indicadores de logro que teñan en conta como mínimo os seguintes elementos: obxectivos, contidos, consecución dos estándares de aprendizaxe, contribución aos obxectivos xerais da etapa, contribución ao desenvolvemento das competencias clave, procedementos e instrumentos de avaliación, factores que favoreceron o cumprimento da programación / causas de non cumprimento, reflexión sobre as posíbeis situacións imprevistas acontecidas ao longo do curso e propostas de mellora.

Modelo de avaliación da programación didáctica

Docente:	Curso e grupo:

	Puntos fortes da programación	Puntos fracos da programación	Aspectos a manter no próximo curso	Aspectos a mellorar no próximo curso
Cumprimento dos obxectivos xerais da programación				
Desenvolvemento das unidades didácticas				
Desenvolvemento das actividades programadas				
Funcionamento das metodoloxías aplicadas				
Utilización de recursos e materiais didácticos				
Consecución dos estándares de aprendizaxe				
Funcionamento dos procedementos de avaliación				

Pertinencia dos instrumentos de avaliación				
Eficacia das medidas de recuperación				
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave				
Contribución ao desenvolvemento dos obxectivos xerais de etapa				
Dinámica do grupo				
Participación en actividades extraescolares e complementarias				
Medidas de atención á diversidade				
Favorecemento da multidisciplinariedade				
Favorecemento do tratamento integrado de linguas				
Factores que favoreceron o cumprimento da programación				
Causas de non cumprimento da programación				

15/INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS

O departamento de Lingua Galega publica, coa axuda do equipo directivo, a súa programación didáctica na páxina Web do Centro onde se especifican os contidos mínimos e os criterios de avaliación. O alumnado, a principios de curso, é informado dos obxectivos da materia, a metodoloxía e os criterios de avaliación. Finalmente, no taboleiro de cada aula, colócase esta información.

ALUMNOS CON MATERIAS PENDENTES Ao inicio de cada trimestre, o alumnado da ESO coa materia de Lingua Galega e Literatura pendente do curso anterior terá que lembrar que o traballo no curso actual vai ser determinante para aprobar a pendente. En cada avaliación darase conta aos titores e aos pais do progreso do alumno na materia pendente. Aqueles alumnos que non aproben mediante este proceso de avaliación continua someteranse no mes de maio a un exame, tal como establece a actual normativa, e, se o suspenden de novo, deberán presentarse á proba extraordinaria de setembro. En 2º de Bacharelato ao inicio de cada trimestre, os alumnos coa materia de Lingua Galega e Literatura pendente do curso anterior terán un documento onde se especifica a materia, os exercicios e traballos de repaso que deben revisar e a data do exame.Tamén se dará conta aos titores e aos pais do progreso do alumno na materia pendente .

En caso de que a actividade lectiva non sexa presencial, a comunicación cos alumnos farase fundamentalmente a través da aula virtual , ben a través da mensaxería ou a través do foro, o que permitirá ao alumnado pórse en contacto co profesorado e solucionar as dúbidas que se l les presenten. Co fin de que o alumnado, en especial o que non poida asistir á clase, saiba en todo momento o que estamos a traballar na aula iremos poñendo na aula virtual o esquema do temas que vaiamos vendo. Tamén se subirán actividades, tarefas, traballos e enlaces a páxinas web. Para un bo seguimento da actividade creouse no foro unha axenda semanal que permitirá ir informando cada semana do traballo a realizar. De non podernos facer titorías de pais presenciais, a comunicación con estes poderase levar a cabo por calquera das seguintes vías: telefonicamente, mediante a aplicación abalar móbil ou a través do correo. A comunicación cos alumnos e os pais poderá, cando se considere necesario, ser complementada con vídeo conferencias a través da aplicación FALEMOS.

4 -/-CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE:

1º TEMPORALIZACIÓN

2º GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

1º ESO

Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***	***MÍNIMOS***	***c.***
d e h l ñ	B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de calquera texto oral ou daqueles propios dos medios de comunicación, especialmente noticias de actualidade, próximas aos intereses do alumnado.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais (noticias de actualidade) e elaborar un resumo.	LGB1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	TODO O CURSO	×	
			LGB1.1.2. Traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a resumos.	TODO O CURSO		
d e h	B1.2. Comprensión e interpretación de textos orais utilizados no ámbito social e educativo (instrucións, presentacións de tarefas e breves exposicións orais de temáticas variadas).	B1.2. Extraer a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais sinxelos dos ámbitos social e educativo, e seguir instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.2.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	TODO O CURSO		
a c d h	B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa con actitude de interese, de cooperación e de respecto.	B1.3. Coñecer e apreciar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	TODO O CURSO		
a c d e h	B1.4. Escoita crítica e reflexiva das mensaxes dos medios de comunicación, con especial atención aos programas informativos.	B1.4. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e identificar prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e as secundarias de programas informativos.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.4.3. Identifica e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	1º TRIMESTRE	×	
h o	B1.5. Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC), de estratexias necesarias para producir textos orais sobre temas de actualidade.	B1.5. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, as estratexias necesarias para realizar exposicións orais planificadas e participar de forma construtiva en diversas interaccións comunicativas.	LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	TODO O CURSO		
			LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas.	TODO O CURSO		
h o	B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia	B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha	LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	TODO O CURSO		

	correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	TODO O CURSO	
			LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	TODO O CURSO	
b e g h	B1.7. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	TODO O CURSO	
			LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	TODO O CURSO	
			LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	TODO O CURSO	
			LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	TODO O CURSO	
a c d h	B1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo (pedimento de aclaracións, intercambio de opinións e exposición de conclusións).	B1.8. Participar activamente en situacións propias do ámbito educativo (pedir aclaracións, intercambiar opinións e expor conclusións).	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando as regras de interacción.	2º TIRMESTRE	
			LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	2º TRIMESTRE	X
a b c g h o	B1.9. Coñecemento e aplicación de estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais.	B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	3º TRIMESTRE	
			LG1B1.9.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade	TODO O CURSO	
			LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa.	3º TRIMESTRE	
			LGB1.9.4. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais.	TODO O CURSO	
			LGB1.9.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	3º TRIMESTRE	
			LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	TODO O CURSO	

a d h l ñ	B1.10. Construción de discursos adecuados, cohesionados e coherentes desde o punto de vista comunicativo, sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.	B1.10. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	TODO O CURSO		
			LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	TODO O CURSO		

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b f h	B2.1. Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	B2.1. Aplicar técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.	LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.2. Recoñece a intencionalidade do emisor a partir de elementos contextuais explícitos.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.3. Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.4. Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.5. Interpreta o significado de elementos non lingüísticos (símbolos, iconas, etc.).	TODO O CURSO		
			LGB2.1.6. Busca información para ampliar e completar o contido das mensaxes a través de distintos recursos: xornais, revistas, libros, enciclopedias, buscadores de internet.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.7. Contrasta os contidos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	TODO O CURSO		
d e h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil, normas e instrucións de uso.	B2.2. Comprender, interpretar e sintetizar textos da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil e normas e instrucións de uso.	LGB2.2.1. Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.	1º TRIMESTRE	×	

d e h	B2.3. Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.	B2.3. Comprender, interpretar e sintetizar escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	1º TRIMESTRE	XX	
d e h	B2.4. Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.	B2.4. Comprender, interpretar e sintetizar escritos do ámbito educativo do alumnado, especialmente, textos descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, e información de dicionarios e enciclopedias en distintos soportes.	LGB2.4.1. Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB2.4.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	TODO O CURSO		
b e h	B2.5. Utilización guiada da biblioteca e das TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	B2.5. Utilizar de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	LGB2.5.1. Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	TODO O CURSO		
c d h	B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmitan prexuízos ou usos lingüísticos discriminatorios, especialmente, os que aparecen nos medios de comunicación.	B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexionar sobre os usos lingüísticos discriminatorios.	LGB2.6.1. Manifesta unha actitude crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexiona sobre os usos lingüísticos discriminatorios.	TODO O CURSO		
			LGB2.6.2. Identifica e evita o uso de expresións habituais que evidencian prexuízos de distinta natureza: relixiosos, raciais e sexistas.	TODO O CURSO		
h ñ	B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación.	B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto.	TODO O CURSO		
			LGB2.7.2. Le en voz alta seguindo os patróns fonéticos do galego.	TODO O CURSO		
			LGB2.7.3. Utiliza recursos das TIC para rexistrar a voz.	TODO O CURSO		
b e h	B2.8. Planificación e revisión do escrito, de forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.	B2.8. Planificar, producir e revisar o escrito co fin de producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.	LGB2.8.1. Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	TODO O CURSO		
			LG2.8.2. Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo o requira a situación comunicativa.	2ºTRIMESTRE	X	
			LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	2º TRIMESTRE		
			LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	TODO O CURSO	X	

			LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	TODO O CURSO		
b e h	B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	1º , 2º ,3º TRMESTRE	X	
b e h	B2.10. Produción, a partir dun modelo, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	B2.10. Producir, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	2º TRIMESTRE		
			LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias.	21 TRIMESTRE	X	
b e h	B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.	B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	1º,2º,3º TRIMESTRE	X	
b e h	B2.12. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos de distintos xéneros: descricións, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	B2.12. Producir textos de distintos xéneros: descricións, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descricións, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	1º ,2º, 3º TRIMESTRE	X	
b e h f	B2.13. Uso, con progresiva autonomía, das TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) na planificación, revisión e presentación dos escritos.	B2.13. Usar, con progresiva autonomía, as TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) para planificar, revisar e mellorar a presentación dos escritos.	LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación.	TODO O CURSO		
			LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	TODO O CURSO		
b f h	B2.14. Autoavaliación da aprendizaxe da lingua cunha actitude activa e de confianza.	B2.14. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de confianza.	LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	TODO O CURSO		
			LGB2.14.2. Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	TODO O CURSO		

Bloque 3 : lingua

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	

b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	TODO O CURSO		
a d e	B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	1º TRIMESTRE	×	
b e n l	B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre clases de palabras e normativa.	B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta en calquera soporte, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	TODO O CURSO		
b e	B3.4. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.4. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	TODO O CURSO	×	
			LGB3.4.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	TODO O CURSO		
e	B3.5. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.	TODO O CURSO	×	
b e	B3.6. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas (substantivo, adxectivo cualificativo, verbo, adverbio, etc.) así como a diferenza entre palabras flexivas e non flexivas para a creación e comprensión de textos.	B3.6. Recoñecer e explicar o uso das distintas categorías gramaticais, utilizar este coñecemento para distinguir erros e diferenciar as flexivas das non flexivas.	LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	1ºTRIMESTRE	×	
e l n	B3.7. Recoñecemento, uso e reflexión dos mecanismos da cohesión textual como a deíxe persoal.	B3.7. Recoñecer, usar e reflexionar sobre os mecanismos da cohesión textual como a deíxe persoal.	LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais.	3º TRIMESTRE	×	
e h	B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	B3.8. Recoñecer, usar e explicar os conectores textuais máis comúns (sobre todo os temporais e os explicativos).	LGB3.8.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	3º TRIMESTRE	×	

e h	B3.9. Coñecemento das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer as regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto.	LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia.	TODO O CURSO		
			LGB3.9.2. Identificar as función sintácticas no seo da oración.	1º TRIMESTRE	X	
e h	B3.10. Recoñecemento das modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desideratívas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	B3.10. Recoñecer as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desideratívas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desideratívas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	1º TRIMESTRE	X	
e	B3.11. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	B3.11. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	TODO O CURSO		

Bloque 4 . Lingua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
ñ o	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, valorar positivamente o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	TODO O CURSO		
			LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade.	TODO O CURSO		
ñ o	B4.4. Análise da situación sociolingüística, a partir do contexto familiar do	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo dos	LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado.	1º TRIMESTRE		

	alumnado.	contextos familiares do alumnado.	LGB4.2.2. Coñece e valora os antropónimos galegos.	1º TRIMESTRE		
ño	B4.5. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	2º TRIMESTRE		
ño	B4.6. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.4. Coñecer a situación sociolingüística e legal das linguas de España.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais.	2º TRIMESTRE	X	
ño	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	2º TRIMESTRE	X	
hño	B4.8. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diatópicas do galego.	B4.6. Recoñecer e apreciar as variantes diatópicas do galego.	LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	3º TRMESTRE	X	
			LGB4.6.2. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	3º TRIMESTRE		
			LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	3º TRIMESTRE		

Bloque 5 . Educación literaria

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MINIMOS***	

h l	B5.1. Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.	B5.1. Ler, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionando o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, procurando asimilar os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	TODO O CURSO		
h l	B5.2. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B5.2. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	TODO O CURSO		
			LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	1º,2º,3º TRIMESTRE	×	
h l	B5.3. Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións de poemas recitados ou cantados, sinalar a temática ou temáticas abordadas e describir os valores estilísticos dos textos.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	1º TRIMESTRE	×	
h l	B5.4. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos.	B5.4. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñecer a funcionalidade dos elementos formais básicos.	LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	2º TRIMESTRE	×	
h l	B5.5. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e apreciación dos seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	B5.5. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e apreciar os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	3º TRIMESTRE	×	
h l n	B5.6. Produción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	B5.6. Escribir textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	TODO O CURSO		

h l n	B5.7. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas.	B5.7. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas.	LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios.	3º TRIMESTRE	×	
			LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definitorios.	2º TRIMESTRE	×	
e h l	B5.8. Familiarización, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	B5.8. Familiarizarse, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	TODO O CURSO		

2º ESO

Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMO***	
d e h l ñ	B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	1º TRIMESTRE		

d e h	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	1º TRIMESTRE	X
			LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	TODO O CURSO	
a c d h	B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	TODO O CURSO	
			LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	1º TRIMESTRE	
a c d e h	B1.4. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas	B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	2º TRIMESTRE	X
			LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	2º TRIMESTRE	
			LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	TODO O CURSO	
h o	B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	TODO O CURSO	
			LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	TODO O CURSO	
			LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.	TODO O CURSO	
h o	B1.6. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	2º TRIMESTRE	X
			LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	TODO O CURSO	

			LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	TODO O CURSO		
			LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	TODO O CURSO		
b e g h	B1.7. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	TODO O CURSO		
			LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	TODO O CURSO		
a c d h	B1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	3º TRIMESTRE	X	
			LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	3º TRIMESTRE	X	
			LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	TODO O CURSO		
a b c g h o	B1.9. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	TODO O CURSO	X	
			LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	TODO O CURSO		
			LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	TODO O CURSO		
			LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	TODO O CURSO		
a d h l ñ	B1.10. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativo.	B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	TODO O CURSO		
			LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	3º TRIMESTRE	X	

			LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	TODO O CURSO		
			LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	3º TRIMESTRE	×	

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b f h	B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	TODO O CURSO		
d e h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	1º TRIMESTRE	×	
d	B2.3. Comprensión e interpretación, en formato	B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital,	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	1º TRIMESTRE	×	

e h	papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	1º TRIMESTRE	X	
d e h	B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	1º, 2º,3º TRIMESTRE	X	
b e h	B2.5. Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.	B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	TODO O CURSO		
			LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	TODO O CURSO		
			LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	TODO O CURSO		
c d h	B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.	B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas.	LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	TODO O CURSO		
			LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	TODO O CURSO		
			LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	TODO O CURSO		
			LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	TODO O CURSO		
h ñ	B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.	B2.7. Ler en voz alta co dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	TODO O CURSO		
			LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	TODO O CURSO		
b g h	B2.8. Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para	B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e	LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	TODO O CURSO		
			LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.	TODO O CURSO		

	elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.	corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.	LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	2º TRIMESTRE	×	
			LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	TODO O CURSO	×	
			LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	TODO O CURSO		
			LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	TODO O CURSO		
			LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.	TODO O CURSO		
b e h	B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	2º TRIMESTRE		
b e h	B2.10. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	2º TRIMESTRE		
b e h	B2.11. Produción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	TODO O CURSO		
b e h	B2.12. Produción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións.	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	TODO O CURSO		
			LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.	3º TRIMESTRE	×	

b e f h	B2.13. Uso das TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) tanto para a textualización, como para a revisión e mellora do escrito.	B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos.	LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos.	TODO O CURSO		
d h	B2.14. Valoración da escritura como fonte de aprendizaxe e como forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	TODO O CURSO		

Bloque 3. Funcionamento da lingua

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	TODO O CURSO		
a d e	B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	1º TRIMESTRE	X	
b e n l	B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	TODO O CURSO		
b e	B3.4. Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos.	B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos.	LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	1º TRIMESTRE		

b e	B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	1º TRIMESTRE	×
			LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	1º TRIMESTRE	
e	B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	2º TRIMESTRE	×
b e	B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	2º TRIMESTRE	×
			LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	TODO O CURSO	
e h	B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	3º TRIMESTRE	×
			LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	3º TRIMESTRE	×
e h	B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	2º TRIMESTRE	×
e	B3.10. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	TODO O CURSO	

b e h	B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais**,** evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	3ºTRIMESTRE			
b e	B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	TODO O CURSO			

Bloque 4. Lingua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**				
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***		
ñ o	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	TODO O CURSO			
			LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	1º TRIMESTRE	×		
			LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	1º TRIMESTRE	×		
			LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	1º TRIMESTRE	×		

			LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	1º TRIMESTRE	X		
			LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	TODO O CURSO			
ñ o	B4.4. Situación sociolingüística do galego.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	2º TRIMESTRE			
			LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.	2º TRIMESTRE			
ñ o	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	2º TRIMESTRE	X		
			LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	TODO O CURSO			
ñ. o.	B4.6. Situación legal das linguas do Estado español.	B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	3º TRIMESTRE	X		
ñ o	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	3º TRIMESTRE	X		
ñ o	B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	3º TRIMESTRE	X		
			LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil.	TODO O CURSO			
			LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	TODO O CURSO			
			LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	TODO O CURSO			

Bloque 5. Educación literaria

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
h l	B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	TODO O CURSO		
			LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	1º,2º,3º TRIMESTRE	X	
h l	B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.	B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	1º TRIMESTRE	X	
h l	B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	2º TRIMESTRE	X	
h l	B5.4. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	3º TRIMESTRE	X	

h l	B5.5. Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	3º TRIMESTRE	×	
			LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	TODO O CURSO		
h l	B5.6. Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	TODO O CURSO	×	
h l n	B5.7. Produción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	TODO O CURSO		
h l n	B5.8. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	3º TRIMESTRE		
e h l	B5.9. Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	TODO O CURSO		

3º ESO

Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	***C.***
d e h	B1.1. Comprensión e interpretación de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, o datos relevantes de textos orais dos medios de comunicación audiovisual.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes).	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.1.2. Interpreta textos orais e traslada a información relevante a esquemas ou resumos.	TODO O CURSO		
d e h	B1.2. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas.	B1.2. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	LGB1.2.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.2.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.2.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	TODO O CURSO		
d e h	B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.	LGB1.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	1ºTRIMESTRE	×	
			LGB1.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	1º TRIMESTRE	×	
d e h	B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais usados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	B1.4. Comprender textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas) e identificar as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, e diferenciar as explicacións dos argumentos.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB1.4.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra.	2º TRIMESTRE	×	

a c d h	B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	B1.5. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativo, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.5.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	TODO O CURSO		
			LGB1.5.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	TODO O CURSO		
h o	B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autovaliación e propón solucións para melloralas.	TODO O CURSO		
			LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega.	TODO O CURSO		
			LGB1.6.2. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	TODO O CURSO		
a c d h	B1.7. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión..	B1.7. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	LGB1.7.1. Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais.	3º TRIMESTRE		
			LGB1.7.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións do moderador nos debates e coloquios.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB1.7.3. Avalía as intervencións propias e alleas.	3º TRIMESTRE		
			LGB1.7.4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xesticula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida.	3º TRIMESTRE		
a b c g h o	B1.8. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	B1.8. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.8.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	TODO O CURSO		
			LGB1.8.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	TODO O CURSO		
			LGB1.8.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB1.8.4. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	TODO O CURSO		
			LGB1.8.5. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	TODO O CURSO		

			LGB1.8.6. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	TODO O CURSO		
			LGB1.8.7. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	TODO O CURSO		
a d h l ñ	B1.9. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.	B1.9. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.9.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	TODO O CURSO		
			LGB1.9.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	3º TRIMESTRE	X	
			LGB1.9.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	TODO O CURSO		
			LGB1.9.4. Realiza e explica resumos ou exposicións educativas sinxelas.	TODO O CURSO		
b e g h	B1.10. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.10. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	LGB1.10.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	TODO O CURSO		
			LGB1.10.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	TODO O CURSO		

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b f h	B2.1. Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Aplicar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	LGB2.1.1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.2. Usa técnicas de ampliación e organización da información: táboas, cadros, gráficos e mapas conceptuais.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	TODO O CURSO		
d e	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das	B2.2. Comprender e interpretar textos da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias,	LGB2.2.1. Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	1º TRIMESTRE	X	

h	relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	actas de reunión e regulamentos.	LGB2.2.2. Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).	1º TRIMESTRE	×
d e h	B2.3. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes.	B2.3. Comprender e interpretar escritos propios dos medios de comunicación e distinguir entre información e opinión en entrevistas, crónicas e reportaxes.	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes.	1º TRIMESTRE	×
			LGB2.3.2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos.	1º TRIMESTRE	×
d e h	B2.4. Comprensión e interpretación dos textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos (enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta).	B2.4. Comprender e interpretar textos de carácter educativo, especialmente os expositivos e explicativos: enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas.	2º TRIMESTRE	×
			LGB2.4.2. Consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe.	TODO O CURSO	
			LGB2.4.3. Interpreta, deduce e explica a información que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais.	2º TRIMESTRE	
b h	B2.5. Identificación do tema e dos subtemas, a estrutura comunicativa das mensaxes e a intención do emisor dos textos expositivos e explicativos.	B2.5. Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e explicativos.	LGB2.5.1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos.	1º TRIMESTRE	×
			LGB2.5.2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.	1º TRIMESTRE	×
b e g h	B2.6. Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.	B2.6. Usar, de maneira case autónoma, os recursos que ofrecen as bibliotecas e outros recursos relacionados coas TIC para obter, organizar e seleccionar información.	LGB2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	TODO O CURSO	
a c d h	B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións.	LGB2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	TODO O CURSO	
			LGB2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	TODO O CURSO	
h ñ	B2.8. Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego.	B2.8. Ler en voz alta, de xeito fluído, e respectar os patróns fonéticos do galego.	LGB2.8.1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto.	TODO O CURSO	
			LGB2.8.2. Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto.	TODO O CURSO	×

b e h	B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.	LGB2.9.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións e intervencións en foros.	TODO O CURSO	
b e h	B2.10. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.	B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos informativos e de opinión, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos, fundamentalmente, entrevistas, crónicas, reportaxes.	TODO O CURSO	
b e h	B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos do ámbito educativo: informes e proxectos sobre tarefas educativas das materias curriculares.	LGB2.11.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	2º, 3º TRIMESTRE	
			LGB2.11.2. Usa correctamente elementos formais nos traballos educativos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc.	2º,3º TRIMESTRE	
b e h f	B2.12. Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.12. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	LGB2.12.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	TODO O CURSO	
			LGB2.12.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	TODO O CURSO	
			LGB2.12.3. Consulta fontes de información en distintos soportes para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito.	TODO O CURSO	
			LGB2.12.4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	3º TRIMESTRE	X
			LGB2.12.5. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais).	3º TRIMESTRE	X
			LGB2.12.6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais).	TODO O CURSO	
b e h	B2.13. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.13. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.	LGB2.13.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	TODO O CURSO	

a d e h	B2.14. Uso das TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura.	B2.14. Utilizar as TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura.	LGB2.14.1. Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos alleos e escribir e dar a coñecer os propios en blogs, redes sociais de lectores e escritores.	TODO O CURSO		

Bloque 3. Funcionamento da lingua

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico temático e da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	TODO O CURSO		
b e l	B3.2. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	B3.2. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.	LGB3.2.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	1º TRIMESTRE		
			LGB3.2.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	1º TRIMESTRE	×	
b e i	B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición).	B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras e as posibilidades de combinación para crear novas palabras para crear novos elementos léxicos.	LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.	1º TRIMESTRE		
a d e	B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego con especial atención a posibles interferencias.	B3.4. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega.	1º TRIMESTRE	×	
b e n l	B3.5. Uso progresivo, autónomo e eficaz dos dicionarios, das bibliotecas e doutras fontes de consulta en diferentes soportes, especialmente sobre cuestións de uso, de norma e como fonte de obtención de información.	B3.5. Usar progresiva, autónoma e eficazmente os dicionarios, as bibliotecas e outras fontes de consulta para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.	LGB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolven as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	TODO O CURSO		
b e	B3.6. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz.	B3.6. Aplicar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.6.1. Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	TODO O CURSO	×	

e	B3.7. Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación.	LGB3.7.1. Revisa os textos para puntuar correctamente.	TODO O CURSO	×	
b e	B3.8. Recoñecemento das función sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.	B3.8. Recoñecer, usar e explicar as funcións sintácticas oracionais e as unidades que as desempeñan.	LGB3.8.1. Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	2º TRIMESTRE	×	
a b e	B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os presentativos, secuenciadores de adición, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico.	B3.9. Recoñecer en textos de diversa natureza e usar nas producións propias os diferentes conectores textuais e os principais mecanismos de cohesión.	LGB3.9.1. Identifica, explica e usa distintos conectores, así como outros mecanismos que lle achegan cohesión a un texto.	3º TRIMESTRE	×	
b	B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios. Elaboración de textos tendendo a estes valores.	B3.10. Sintetizar o contido e identificar a estrutura de textos. Elaborar producións propias segundo estes parámetros.	LGB3.10.1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores.	3ºTRIMESTRE	×	
e	B3.11. Recoñecemento e delimitación na intención comunicativa expresada.	B3.11. Comprender o sentido global e a intención comunicativa de textos orais e escritos.	LGB3.11.1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e a recoñece a postura de cada emisor.	TODO O CURSO	×	
b e h	B3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais**,** evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	TODO O CURSO		

b e	B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	TODO O CURSO		

Bloque 4. Lingua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
ño	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo. B4.3. A lusofonía.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a importancia da lusofonía e incorporar ferramentas en rede desta comunidade cultural.	LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura.	TODO O CURSO		
			LGB4.1.2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB4.1.3. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura.	TODO O CURSO		
			LGB4.1.4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística.	1ºTRIMESTRE	×	
			LGB4.1.5. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e a importancia desta na vida social e económica galega.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB4.1.6. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias).	TODO O CURSO		
ño	B4.4. Situación sociolingüística do galego, observación da situación sociolingüística en canto a usos e actitudes no contorno máis próximo (aula e barrio), con aproximación aos prexuízos lingüísticos máis evidentes.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega.	LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB4.2.2. Analiza gráficas sobre o uso do galego segundo a idade das persoas.	2º TRIMESTRE		
			LGB4.2.3. Identifica os castelanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso.	TODO O CURSO		
ñ	B4.5. Proceso de normalización.	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras,	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras da lingua galega.	2º TRIMESTRE	×	

o	Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.2. Comprende o concepto normalización e explica o proceso normalizador do galego.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	TODO O CURSO		
lño	B4.6. A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.4. Recoñecer os principias elementos na orixe e formación da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.	LGB4.4.1. Recoñece os principias elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2ºTRIMESTRE	X	
			LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2º TRIMESTRE		
ño	B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.	B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.	LGB4.5.1. Coñece a lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do galego e a súa promoción.	3º TRIMESTRE	X	
ño	B4.8. Prexuízos lingüísticos.	B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.6.1. Coñece o que é un prexuízo, detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	3º TRIMESTTRE	X	
ño	B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.7. Identificar e clasificar as variantes diastráticas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega, valorala como variante unificadora e apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.7.1. Identifica e clasifica as variantes diastráticas do galego.	3º TRIMESTRE	X	
			LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	3º TRIMESTRE	X	
			LGB4.7.3. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	TODO O CURSO		

Bloque 5.Educación literaria.

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
h l	B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	LGLB5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	1º,2º.3º TRIMESTRE	X	
			LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	1º,2º,3º,TRIMESTRE	X	
h l	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura.	1º,2º,3º TRIMESTRE		
			LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	TODO O CURSO		
			LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	TODO O CURSO	X	
			LGLB5.2.4. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	TODO O CURSO	X	
h l	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	TODO O CURSO		
			LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes.	1º,2º,3º,TRIMESTRE		

b h l	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	TODO O CURSO		
e h l	B5.5. Consulta de fontes básicas de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5. Consultar fontes básicas de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	LGLB5.5.1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	TODO O CURSO		
			LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	TODO O CURSO		
h l n	B5.6. Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	TODO O CURSO		
			LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	TODO O CURSO		

4º ESO

Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
d e h	B1.1. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención aos xéneros de carácter argumentativo.	B1.1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante.	1º TRIMESTE	×	
			LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	TODO O CURSO		
d e h	B1.2. Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación audiovisual.	B1.2. Comprender e analizar textos expositivos e publicitarios, diferenciar neles información, opinión e persuasión.	LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	1º TRIMESTRE	×	
			LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	1º TRIMESTRE	×	
d e h	B1.3. Comprensión e interpretación de textos orais expositivos e argumentativos do ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	B1.3. Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	2º TRIMESTRE		
			LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	2º TRIMESTRE		
d e h	B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.	B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	2º TRIMESTRE	×	
a c d h	B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	B1.5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	TODO O CURSO		
			LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	TODO O CURSO		

h o	B1.6. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.65.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	TODO O CURSO	
			LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	TODO O CURSO	
			LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	TODO O CURSO	
h o	B1.7. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	TODO O CURSO	
			LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	TODO O CURSO	
			LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	3º TRIMESTRE	×
			LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	TODO O CURSO	
a c d h	B1.8. Escoita crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.	B1.8. Manifesta una actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.	LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.	TODO O CURSO	
			LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	TODO O CURSO	
a b e g h o	B1.9. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais, de técnicas para aprender a falar en público e uso das TIC.	B1.9. Realizar exposicións orais planificadas e claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC.	LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	TODO O CURSO	
			LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	TODO O CURSO	
			LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	TODO O CURSO	×
			LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	TODO O CURSO	
			LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	TODO O CURSO	
b h	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas	B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	3ºTRIMESTRE	×
a c d h	B1.11. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	3º TRIMESTRE	×
			LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	TODO O CURSO	

a d h l ñ	B1.12. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	B1.12. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	TODO O CURSO		
h o	B1.13. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B2.13. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.	LGB2.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	TODO O CURSO		

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b f h	B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos	LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	TODO O CURSO		
			LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	TODO O CURSO		
			LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	TODO O CURSO		
d e h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.	LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB2 2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	1º TRIMESTRE	×	
d e h	B2.3. Comprensión e interpretación de textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	1ºTRIMESTRE	×	
			LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	2º TRIMESTRE		
d e h	B2.4. Comprensión e interpretación de textos argumentativos.	B2.4. Comprender e interpretar textos argumentativos.	LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	2º TRIMESTRE		

d e h	B2.5. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	B2.5. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	2º TRIMESTRE	×
			LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	2º TRIMESTRE	×
d e h	B2.6. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	B2.6. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	3º TRIMESTRE	×
			LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	3º TRIMESTRE	
c d h	B2.7. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos discriminatorias.	B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	LGB2 7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	TODO O CURSO	
			LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	TODO O CURSO	
b e f h	B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria.	B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato dixital.	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	TODO O CURSO	
			LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	TODO O CURSO	
b f h	B2.9. Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	B2.9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	TODO O CURSO	
			LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	3ºTRIMESTRE	×
			LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	3º TRIMESTRE	
			LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	TODO O CURSO	×
			LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	TODO O CURSO	
b e f h	B2.10. Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.	LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.	TODO O CURSO	
			LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.	TODO O CURSO	
			LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.	TODO O CURSO	

b e h	B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.	B2.11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, administrativos e comerciais.	LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	TODO O CURSO	
b e h	B2.12. Produción, en soporte impreso ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión.	B2.12. Producir, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	2º TRIMESTRE	
b e h	B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	3º TRIMESTRE	
			LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	3º TRIMESTRE	
			LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	3º TRIMESTRE	
d h	B2.14. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal	B2.14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo	LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa	3º TRIMESTRE	

Bloque 3. lingua

Funcionamento da

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	TODO O CURSO		
			LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	TODO O CURSO		
b e l	B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases.	B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	3º TRIMESTRE	×	
b e i	B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.	LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	1º TRIMESTRE	×	
			LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	1º TRIMESTRE	×	

a de	B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias (apertura das vogais de grao medio, o n velar ou a entoación).	B3.4. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	2º TRIMESTRE	X
b e n l	B3.5. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa.	B3.5. Usar eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, para resolver dúbidas, para progresar na aprendizaxe autónoma e para enriquecer o propio vocabulario.	LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	TODO O CURSO	
b e	B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	TODO O CURSO	X
			LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	2º TRIMESTRE	
e	B3.7. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.	B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	2º TRIMESTRE	X
b e	B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.	B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polo verbos.	LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	2º TRIMESTRE	X
			LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	2º TRIMESTRE	X
			LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	2º TRIMESTRE	X
			LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	2º TRIMESTRE	X
			LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	2ºTRIMESTRE	X
e h	B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de condición e hipótese e os conclusivos, e mais dos mecanismos de cohesión textual.	B3.9. Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	2º TRIMESTRE	X
e	B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes	B3.10. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, a vinculación e progresión temáticas, e elabora textos de acordo con estes parámetros.	LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	3º TRIMESTRE	X
			LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	3º TRIMESTRE	
			LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	3º TRIMESTRE	X

	parámetros.		LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	TODO O CURSO	×
a b e	B3.11. Identificación e explicación dos trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.	B3.11. Identificar e explicar os trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.	LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	3º TRIMESTRE	×
			LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	3º TRIMESTRE	
b e	B3.12. Adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do tipo de texto.	B3.12. Xustifica a adecuación dos textos, en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada.	LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	3º TRIMESTRE	
			LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	TODO O CURSO	
b e h	B3.13. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.13. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais**,** evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	TODO O CURSO	
b e	B3.14. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a producción de textos.	LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	TODO O CURSO	

Bloque 4. LIngua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**		
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***

ño	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	TODO O CURSO		
			LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	TODO O CURSO		
			LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	TODO O CURSO		
ño	B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución.	LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	1º TIRMESTRE	X	
			LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	1ºTRIMESTRE	X	
			LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	1º TRIMESTRE		
			LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	2º TRIMESTRE		
ño	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	2º TRIMESTRE		
			LGB.4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	2º TRIMESTRE		
ño	B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos	B4.4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social,	LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	2º TRIMESTRE	X	
			LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	2º TRIMESTRE	X	

	feitos máis relevantes.	e sinalar as distintas etapas desde 1916.	LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	2º TRIMESTRE	×	
			LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	2º TRIMESTRE	×	
ño	B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.	LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	3º TRIMESTRE	×	
ño	B4.8. Prexuízos lingüísticos.	B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	3º TRIMESTRE		
ño	B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona. Utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar.	LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	3º TRIMESTRE		
			LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	3º TRIMESTRE		
			LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	3º TRIMESTRE	×	
			LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	3º TRIMESTRE	×	

Bloque 5. Educación literaria.

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*	***MÍNIMOS***	
h l	B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	1º TRIMESTRE	X	
			LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	1º,2º,3º TRIMESTRE	X	
h l	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	TODO O CURSO		
			LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	TODO O CURSO		
			LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	TOOD O CURSO		
			LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	TODO O CURSO		
h l	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	TODO O CURSO		
			LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	TODO O CURSO		

b h l	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	TODO O CURSO		
e h l	B5.5. Consulta de fontes de información variadas e de recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	TODO O CURSO		
			LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	TODO O CURSO		
h l n	B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	TODO O CURSO		
			LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	TODO O CURSO		

1º BACHARELATO

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL.ESCOITAR E FALAR						
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***	***MÍNIMOS***	
b d e	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	1º TRIMESTRE		
b d e	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo.	B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias).	LGB1.2.1. Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	1º TRIMESTRE	X	
			LGB1.2.3. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.2.4. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	1º TRIMESTRE		
b d e h	B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (entrevistas, documentais, series e películas).	B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series e películas).	LGB1.3.1. Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	1º TRIMESTRE	X	
			LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	1º TRIMESTRE		
			LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	1º TRIMESTRE		

a b e m	B1.4. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	B1.4. Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto..	LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	1º TRIMESTRE	
			LGB1.4.2. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.	1º TRIMESTRE	
			LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	1º TRIMESTRE	
d e g i m	B1.5. Produción (planificación e execución de textos orais relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.5.4. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.5.5. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
e g i l	B1.6. Presentación oral de textos expositivos e argumentativos, do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural.	B1.6. Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	2º TRMESTRE	×
			LGB1.6.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	2º TRIMESTRE	
			LGB1.6.3. Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.	2º TRIMESTRE	
			LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	2º TRIMESTRE	
e h	B1.7. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención	B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Ó LONGO DO CURSO	×

	comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Ó LONGO DO CURSO	
			LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
a b e m	B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	3º TRIMESTRE	X
			LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
a b e m	B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
b d e	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
b e	B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB.1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	

Bloque 2: Comunicación Escrita. Ler e escribir

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***	***MÍNIMOS***	
b f h	B2.1. Aplicación de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	LGB2.1.1. Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	1º TRIMESTRE		
			LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.	1º TRIMESTRE		
			LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.	1º TRIMESTRE		
			LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
b h	B2.2. Planificación e produción de textos adecuados, coherentes e ben cohesionados; axustados ás normas gramaticais e ben presentados.	B2.2. Compoñer produción escritas planificadas adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	LGB2.2.1. Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	×	
			LGB2.2.2. Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.	1º TRIMESTRE		
			LGB2.2.3. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas produción.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	×	
			LGB2.2.4. Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	×	
			LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	×	
b d e h	B2.3. Comprensión, produción e síntese de textos expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural (dicionarios, glosarios e enciclopedias).	B2.3. Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios).	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	2º TRIMESTRE	×	

			LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	2º TRIMESTRE	X
			LGB2.3.4. Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.	2º TRIMESTRE	
			LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
			LGB2.3.6. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	Ó LONGO DE TODO O CURSO	
b c d h	B2.4. Comprensión, produción e valoración de textos procedentes dos medios de comunicación social tanto os publicitarios como os periodísticos de carácter informativo e de opinión.	B2.4. Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	LGB2.4.1. Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	3º TRIMESTRE	
			LGB2.4.2. Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.	3º TRIMESTRE	X
			LGB2.4.3. Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.	3º TRIMESTRE	
b f h	B2.5. Análise dos textos descritivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	B2.5. Caracterizar, identificar e producir textos descritivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.5.1. Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.	1º TRIMESTRE	X
b f h	B2.6. Análise dos textos expositivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	B2.6. Caracterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.6.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.	2º TRIMESTRE	
b f h	B2.7. Análise dos textos narrativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	B2.7. Caracterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.7.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.	3º TRIMESTRE	
b f h	B2.8. Análise dos textos argumentativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	B2.8. Caracterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.8.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	2º TRIMESTRE	

b f h	B2.9. Análise dos textos dialogados: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	B2.9. Caracterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.9.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.	3º TRIMESTRE		
b e f h	B2.10. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas ou dixitais e posterior organización e revisión dos textos cos recursos que ofrecen as TIC.	B2.10. Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que ofrecen as TIC.	LGB2.10.1. Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB2.10.3. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		

Bloque 3:funcionamento da lingua

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	*TEMPORALIZACIÓN*		MÍNIMOS
e	B3.1. Coñecemento e reflexión sobre os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e disciplinas lingüísticas.	B3.1. Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o alumnado.	LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	1º TRIMESTRE		
a b e	B3.2. Coñecemento dos diferentes rexistros lingüísticos e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos ámbitos e valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado en relación coa situación comunicativa.	B3.2. Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.	LGB3.2.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.	1º TRIMESTRE		X
			LGB3.2.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.	Ó LONGO DO CURSO		

a b c e	B3.3. Produción de textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	B3.3. Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	Ó LONGO DO CURSO		
e	B3.4. Caracterización morfolóxica, semántica e sintáctica do substantivo e do adxectivo.	B3.4. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	1º TRIMESTRE		X
e	B3.5. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes (artigo, demostrativo, posesivo, interrogativos, exclamativos, cuantificadores e identificadores).	B3.5. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.	LGB3.5.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	2º TRIMESTRE		X
e	B3.6. Recoñecemento, descrición e uso da categoría verbal e das perífrases verbais.	B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	3º TRIMESTRE		X
e	B3.7. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos conectores textuais.	B3.7. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.	LGB3.7.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	3º TRIMESTRE		X
e	B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	3º TRIMESTRE		X
e	B3.9. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	B3.9. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.	LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	2º TRIMESTRE		X

b e h	B3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, **relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten** estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, **relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten** estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e **relacionados cos elementos transversais,** evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Ó LONGO DO CURSO		
b e	B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Ó LONGO DO CURSO		

Bloque 4. Lingua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***		**MÍNIMOS**
p	B4.1. Funcións sociais da lingua.	B4.1. Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.	LGB4.1.1. Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	1º TRIMESTRE		
p	B4.2. Diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica. B4.3. A lusofonía. B4.4. Multilingüismo e plurilingüismo. Lingua minoritaria e lingua minorizada. Conflito lingüístico e diglosia. Ecolingüismo.	B4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.	LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.2.2. Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	2º TRIMESTRE		X

p	B4.5. Historia da lingua: do latín ao galego; situación lingüística da Península antes da romanización; substrato e o estrato latino (principais evolucións fonéticas do latín ao galego). A Romanización e o nacemento das linguas romances; o superestrato.	B4.3. Describir a historia da lingua do latín ao galego e distinguir os elementos constitutivos deste.	LGB4.3.1. Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.	1º TRIMESTRE		
			LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	1ºTRIMESTRE		X
p	B4.6. Cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e as familias léxicas irregulares.	B4.4. Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilizalas correctamente.	LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.	1º TRIMESTRE		
			LGB4.4.2. Distingue as familias léxicas irregulares e utilízaas correctamente.	1º TRIMESTRE		X
p	B4.7. Historia da lingua: o galego antigo (Idade Media), emerxencia e declive, características lingüísticas, contexto histórico e cultural, e situación sociolingüística.	B4.5. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo, o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	1º TRIMESTRE		
			LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.	1º TRIMESTRE		X
			LGB4.5.3. Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.	1º TRIMESTRE		
p	B4.8. Historia da lingua: galego medio; dialectalización da lingua (séculos XVI, XVII e XVIII); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	B4.6. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.	2º TRIMESTRE		
			LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.6.3. Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.6.4. Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios.	2º TRIMESTRE		
p	B4.9. Historia da lingua: galego moderno (desde o século XIX ata 1916); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	B4.7. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e identificalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916.	LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).	2º TRIMESTRE		
			LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.	2º TRIMESTRE		X
			LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	2º TRIMESTRE		
			LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.	2º TRIMESTRE		

			LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.	2ºTRIMESTRE		
			LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	2º TRIMESTRE		
			LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.	2º TRIMESTRE		

Bloque 5. A literatura.

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA			**COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**			
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***		**MÍNIMOS**
e n	B5.1. Definición dos conceptos "literatura" e "texto literario", caracterización dos diferentes xéneros e análise dos seus principais recursos formais e descrición da cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	B5.1. Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
			LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		X
e n	B5.2. Definición de "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, relación histórica da súa vitalidade e mais das principais manifestacións e compilacións realizadas nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	B5.2. Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	LGB5.2.1. Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	2º TRIMESTRE		X
			LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.	Ó LONGO DE TODO O CURSO		
e n	B5.3. A literatura medieval: contextualización sociohistórica e sociolingüística das súas orixes, definición das características principais e análise da lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	1º TRIMESTRE		X

e d n	B5.4. Lectura de textos significativos da literatura medieval, identificación das súas características temáticas e formais e relación destas co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	B5.4. Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	1º TRIMESTRE		
e n	B5.5. A literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción desta etapa, e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais.	B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.	2º TRIMESTRE		X
e d n	B5.6. Lectura de textos significativos da literatura do galego medio, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	B5.6. Ler textos significativos da literatura do galego medio, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	2º TRIMESTRE		
e n	B5.7. A literatura do Rexurdimento: contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais deste período.	B5.7. Identificar, analizar e describir a literatura do Rexurdimento: contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais deste período.	LGB5.7.1. Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.	3º TRIMESTRE		X
e d n	B5.8. Lectura de textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	B5.8. Ler textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificando as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	31º TRIMESTRE		X

2º BACHARELATO

Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA				
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***
d e g h	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais, audiovisuais e a situación en que se desenvolven. Captar o sentido global, a intención do discurso, a mensaxe e as súas ideas principais e secundarias.	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	***TODO O CURSO***
			LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	***TODO O CURSO***
			LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	***TODO O CURSO***
d e h i	B1.2. Comprensión interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo.	B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencia).	LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo).	***TODO O CURSO***
			LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	***TODO O CURSO***
			LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	***TODO O CURSO***
d e g h	B1.3. Comprensión interpretación e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (xéneros informativos e de opinión, e da publicidade).	B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais xornalísticos e publicitarios.	LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
a	B1.4. Desenvolvemento das habilidades de escoita activa,	B1.4. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a	LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	***TODO O CURSO***

b e	cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía, nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	***TODO O CURSO***
			LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	***TODO O CURSO***
d e g h i m	B1.5. Produción (planificación e execución de textos orais relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.	***TODO O CURS0***
			LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.	***TODO O CURSO***
			LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	***TODO O CURSO***
e	B1.6. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	GB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	***TODO O CURSO***

			LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	***TODO O CURSO***
			LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	***TODO O CURSO***
			LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	***TODO O CURSO***
e g h i	B1.7. Exposición oral de textos expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural.	B1.7. Expor oralmente, con rigor e claridade, un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.	***TODO O CURSO***
			LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	***TODO O CURSO***
a b e	B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	***TODO O CURSO***
			LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	***TODO O CURSO***
a b c e m	B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	***TODO O CURSO***
b d e	B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer, en exposicións orais propias e alleas, as dificultades expresivas.	LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	***TODO O CURSO***
			LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	***TODO O CURSO***
e	B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan	B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	***TODO O CURSO***
			LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os [illegible] da	***TODO O CURSO***

Bloque 2. Ler e escribir

Comunicación escrita.

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA				
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***

b d f h	B2.1. Comprensión e produción de textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial con axuda de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos.	B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para interpretar e producir textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	***TODO O CURSO***
			LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas produciónS.	***TODO O CURSO***
b f h	B2.2. Planificación, produción e revisión de textos de distintos ámbitos adecuados, coherentes e ben cohesionados; axustados ás normas morfolóxicas e gramaticais e ben presentados.	B2.2. Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.	***TODO O CURSO***
			LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	***TODO O CURSO***
b d f h	B2.3. Produción de traballos educativos individuais e en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica e cultural.	B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas controvertidos do currículo ou de actualidade social, científica ou cultural.	LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	***TODO O CURSO***
			LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.	***TODO O CURSO***
			LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.	***TODO O CURSO***
			LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	***TODO O CURSO***
d f h	B2.4. Análise e comentario de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	B2.4. Analizar e comentar textos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
b e f h	B2.5. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas e dixitais e posterior organización e revisión das produciónS cos recursos que ofrecen as TIC.	B2.5. Extraer información de fontes bibliográficas e dixitais e utilizar as TIC ao longo de todo o proceso de escritura, desde a planificación, organización e produción do texto á súa revisión e corrección final.	LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	***TODO O CURSO***
			LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	***TODO O CURSO***

			LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	***TODO O CURSO***
b f h	B2.6. Descrición das propiedades do texto e análise, nas producións propias e alleas, dos procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión.	B2.6. Describir as propiedades do texto e analizar os procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión nas producións propias e alleas.	LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	***SEGUNDO TRIMESTRE***

BLOQUE 3. Funcionamento da lingua

Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***
e	B3.1. Pronuncia correcta dos fonemas propios do galego e das transformacións fonéticas que se dan nas palabras ao longo da cadea falada.	B3.1. Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
d e	B3.2. Coñecemento e explicación das variedades dialectais de Galicia.	B3.2. Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural.	LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
e	B3.3. Análise e explicación do léxico e dos seus procedementos de formación.	B3.3. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.	LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
e	B3.4. Observación, reflexión e explicación das unidades e funcións sintácticas.	B3.4. Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e función sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.	LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
e	B3.5. Reflexión e explicación das relacións e unidades semánticas.	B3.5. Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas.	LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	***SEGUNDO TRIMESTRE***

b e h	B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.6. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	***TODO O CURSO***
b e	B3.7. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	***TODO O CURSO***

BLOQUE 4. Lingua e sociedade

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA				
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***
p	B4.1. Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos. B4.2. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.	B4.1. Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
h p	B4.3. Construción da variante estándar da lingua galega. B4.4. Interferencias lingüísticas: castelanismos.	B4.2. Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos.	LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
p	B4.5. Historia da lingua: galego moderno (desde 1916 ata 1978); contexto histórico e	B4.3. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego	LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	***PRIMEIRO TRIMESTRE/SEGUNDO TRIMESTRE***

	cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos.	LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.	***PRIMEIRO TRIMESTRE/SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.	***PRIMEIRO TRIMESTRE/ SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.	***PRIMEIRO /SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	***PRIMEIRO / SEGUNDO TRIMESTRE***
p	B4.6. Historia da lingua: galego moderno (desde 1978 ata a actualidade); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística; situación legal e características lingüísticas.	B4.4. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a historia da lingua.	LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
p	B4.7. Elaboración dunha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	B4.5. Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
p	B4.8. A evolución da conciencia lingüística.	B4.6. Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	***TERCEIRO TRIMESTRE***

Bloque 5. Educación literaria

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CCAA				
Obxectivos	***Contidos***	***Criterios de Avaliación***	***Estándares de aprendizaxe***	***TEMPORALIZACIÓN***
en	B5.1. Literatura galega de 1916 a 1936: – Poesía: autores/as de	B5.1. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 a 1936:	LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***

	Vangarda e outros/as autores/as. – Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. – Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	– Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. – Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. – Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
e d n	B5.2. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	B5.2. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***PRIMEIRO TRIMESTRE***
e n	B5.3. Literatura galega entre 1936 e 1975: – Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. – Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70. – Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura galega entre 1936 e 1975: – Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. – Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70. – Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
e d n	B5.4. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificación das súas	B5.4. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificar as súas características temáticas e	LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***SEGUNDO TRIMESTRE***

	características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
			LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***SEGUNDO TRIMESTRE***
e n	B5.5. Literatura galega de 1975 ata a actualidade: – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1975 ata a actualidade: – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
e d n	B5.6. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	B5.6. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
			LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	***TERCEIRO TRIMESTRE***
e n	B5.7. Análise e comentario, a través de probas escritas ou traballos, cando menos dunha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	B5.7. Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	***TERCEIRO TRIMESTRE***